

Yunan cephesinde muharebe yeniden şiddetlendi

Lamya cenubunda çarpışmalar oluyor

İngilizlerle Yunanlılar arasındaki temas muhafaza edilmektedir

İngilizler Balkanlara levazım taşıyan 3 gemiyi batırdılar

Kahire, 22 (A.A.) — Bu akşam Kahire askerî mahfellerinde verilen malûmata göre, şiddetli kara ve hava muharebeleri, Yunanistanda bütün cephe boyunca devam etmektedir. İngiliz cephest-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Yunanistanda şiddetli hava muharebeleri

İngilizler 22 tayyare düşürdüler

Londra, 22 (A.A.) — Dün Atina muntakası üzerinde cereyan eden hava muharebeleri hakkında şimdiki alınan daha geniş malûmattan anlaşıldığına göre, en aşağı 22 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bunlardan yirmisi İngiliz avcı

(Devamı 7 nci sayfada)

Askerî vaziyet

Termopil boğazının müdafaası

Yazan : H. Emir Erkilet

Yunanistanda:

Dünkü resmi tebliğlere göre Almanlar Meçova üzerinden Yanyaya, Larisanın 90 kilometre cenubundaki Lamya ve Larisanın 60 kilometre cenub doğusundaki Goloşa girmişlerdir.

Bu mevkiilerden Yunanistanın şarkındaki Golo mevkiinin düşmüş olmasının ehemmiyeti az ise de ortadaki Lamia ve şarkta Yanya mevkiilerinin düşmelerinin hususî sevkulceyşî ehemmiyetleri vardır. Çünkü Büyük Britanya ve Yunan kıt'aları şayed Lamianın cenubundaki meşhur Termopil geçidini evvelden tahkim ederek çok kuvvetli bir surette tutmamış bulunuyorsa Almanların Lamia'dan Termopil geçidini zorlayarak Atina - Korent kanalı yolunu zorlayacakları ve bu

(Devamı 7 nci sayfada)

Müdafaa hattı kısaltıldı

Yunanistanda yeni müdafaa hattını dolaşan muhabirin intibaları

Londra 22 (A.A.) — Reuter ajansının Yunan cephesindeki muhabiri bildiriyor: Şimdi kısaltılmış bulunan yeni İngiliz müdafaa hattını dolaştım. Bu hat hafta sonunda tesis edilmiş olup dağılık arazideki hakim mevkiileri ihtiva etmektedir. İngiliz ku-

(Devamı 7 nci sayfada)

Millî Hakimiyet Bayramı

Bu bayramı idrak için, bundan 21 sene evvel bütün millet kütlesi halinde ayaklanmış ve silâhlanmış. Bu defaki bayramı da silâh elde karşılıyoruz. Mukadderatın her türlü cilvesine karşı bu kadar yekpare bir küttele halinde duran bu millete istikbalin bütün yolları açıktır

YASAKI...

Aziz vatandaş, bugün Millî Hakimiyet Bayramıdır; milletin kendisi mukadderatına yalnız kendi

kendisinin hâkim olduğunu ilân ve temin eden bayram! Biz bu bayramı idrak için, bun-

dan yirmi bir sene evvel, bütün millet kütlesi halinde ayaklandık ve silâhlandık. Bütün millet bir

Mehmedcik oldu. Mehmedciği bilirsiniz, o, silâha sarıldı mı, her

(Devamı 7 nci sayfada)

Çörçil Avam Kamarasında izahat verdi

Londra 22 (A.A.) — İngiliz başvekili Çörçil, bugün Avam Kamarasında işçi partisinden Lees Smith'in bir sualine cevaben beyanatta bulunmuş ve demiştir ki:

Bugün, paskalyadan evvel, söylediğimden veyahud o zamandan beri gazetelerde çıkmadan ileri, müfid surette yapılabilecek hiç bir be-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Almanyanın diplomasi taarruzu

Taymise göre

«Alman propagandacıları Almanyanın Türkiye'ye, kendisiyle bir ademi tecavüz paktı imzalamasını teklif edeceğini ihşas ediyorlar»

Londra 22 (A.A.) — Gazeteler bütün dikkatlerini Yunanistandaki muharebelerle şimalî Afrikadaki vaziyet ve imparatorluk kıt'alarının İraka ihraç edilmesi meselesi üzerinde teksif etmiş bulunuyor.

(Devamı 7 nci sayfada)

Yalova KAPLICALARI 1 MAYISTAN itibaren Açılıyor

İngiliz donanması Trablus limanını bombardıman etti

Londra, 22 (A.A.) — İngiliz bahriye nezareti tarafından öğleden sonra neşredilen tebliğ:

Dün sabah şafakla beraber Trablusgarbın denizden bombardımanına aid şimdi daha mufassal

(Devamı 7 nci sayfada)

Bugün aynı zamanda Çocuk Bayramıdır

Şehrimizde yapılacak merasim, toplantılar ve açılacak çocuk bahçeleri

Millî Hâkimiyet ve Çocuk Bayramının İstanbulda geçen yılardan daha iyi bir şekilde tesfinda merasimle kutlanacaktır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Ankara Yardım sevenler Cemiyetinin beyannamesi şehrimizde büyük bir alâka uyandırdı

İstanbul Kadını İş başında!

Bayanlardan müteşekkil bir komite derhal faaliyete geçti. Halk evlerinde atelyeler kurularak askerî sıhhiye için eşya hazırlanacak

(Solda) Bayan İnönü ordu sıhhiye depolarında çalışan Ankaralı bayanlarla konuşuyor, (sağda) bir faaliyet sahnesi (Yazı 4 üncü sayfada)

İngiliz donanması Nil ordusuna mensub kıt'aları Yunanistana naklederken

Anadoluya gitmek isteyenler

Karadeniz havalisine gitmek isteyenler 12 bini buluyor

Denizyolları vesaitile gidecek vatandaşların seyahat vesikaları hazır, bunların sevkinden sonra Marmara ve Ege havalisine sevkiyat başlayacak

Şehrimizden Anadolu'ya gidecek vatandaşların sevk işine aid hazırlıklara devam olunmaktadır. Dün de öğleden sonra tatil olmasına rağmen vilâyette alâkadar memurlar akşama kadar çalışmışlardır.

Denizyolları vesaitile Batum ci-

varında Pazarcığa kadar Karadeniz iskelelerine, gidecek vatandaşların seyahat vesikalaları ve detayları tamamen hazırlanmıştır. Bu listeler Denizyolları İdaresine seyahat vesikaları da taymukamlıklara gönderilmiştir. Pazarcığa kadar olan iş-

(Devamı 7 nci sayfada)

Hergün

Yirmi bir sene evvel

Muhittin Birgen

Bundan yirmi bir sene evvel bugün, İzmirle Karadeniz arasında, Kandıra'da idim. O tarihte İstanbuldan Ankara'ya kaçmakta olanlar arasında en talihlisi bizim kabile idi. Yolumuz kaplanmış, etrafımız düşmanla çevrilmişti. Gerimizde Rum çeteleri, sağımızda İzmirli işgal eden ene-bi düşman kuvvetleri, önümüzde kuvveti günden güne artan Anzavor asileri, solumuzda da Karadeniz vardı. Oraya sıkışıp kaldığımız üç haftadanberi etraftan toplanılabildiğimiz kuvvet çok zayıf, buna mukabil bizi her taraftan kuşatmış bulunan çember çok kuvvetli idi. Yeni uyanan bir bahar içinde olmamız rağmen, bütün ufukları kararmış görüyorduk. Hedefimiz Ankara olmakla beraber, icabında mücadeleye olduğumuz yerde de kabule karar vermiştik. Geriye dönmeği tecrübe etmek, kimsenin hatırlarından geçmiyordu; mutlaka ileriyi gitmek, yahud da, bu yolda ölümü ve sefaleti kabul etmek, üzerinde hiç münakaşa edilmeyen tek bir kararımızdı, Kandırayı muhafaza için lazım gelen tertibatı almış, Ankaramın bize yolu açmasını bekliyor ve Ankara'ya güveniyorduk.

Öğle surlarında idi; konak önündeki meydanın bir kenarında, mendillerimizi yıkamakla meşgulken, telgrafhaneden telâşla gelip beni çağurdular: Bolu eşkiya elinden kurtarılmış, Ankara beni telefonla arıyordu. Koşum ve iki müjde ile avdet ettim; müjedilerin biri Büyük Millet Meclisinin açılması, diğeri de bizim yolumuzun temizlenmek üzere bulunduğu idi.

Evvelâ bizim aramızdaki, sonra da bütün Kandıra içindeki bayramı tasavvur edebilirsiniz!

Bugün o bayramın yirmi birinci yılı tamamlanmış oluyor.

★

Öğünler ne kadar karanlık, ne kadar ümitsiz, ne kadar zavallı günlerdi! Adımız İstanbul'da asi, bütün dünyada deli idi. Bozguna uğramış bir milletin bu kurtuluş hâlesinin hesab ve kitabında hiç yeri yoktu. Ankara, kuvvet itibarıyla çok zayıf idi. Nitekim, bize yolumuzu açmayı vadedtiği halde, onu, günlerce bekledikten sonra, gene biz kendi kendimize açmaya mecbur olmuştuk. Fakat, bütün bunlara rağmen, bu satırları okuyan aziz okuyucularımıza tam bir samimiyetle temin ederim ki, biz, o gün yeni bir Türk devletinin kurulduğuna o kadar inanmıştık ki, bütün konuşmalarımızın mevzuu bu yeni devletin tekâmülüne aid bahislerle münhasır oldu.

Denilebilir ki, o tarihte bu tarzda bir emniyet ve itimad, her türlü hesap ve kitabdaki, tamamen sübjektif ve sırf, bir psikoloji hâdisesi olarak mütalea edilmesi lazım gelen bir şeydir. Belki, fakat, bizim elimizde, kendimize göre müsbet hesaplarımız da vardı; biz bu hesablara güveniyorduk. Bu hesablarmın esası Türk milleti idi: Biz Türkiye inanmıştık; Türktük, Türk olarak başka bir türlü bir hayatı ve başka türlü bir mukadderatı kabul edemeyeceğimizi iyi bilen Türktük. Nitekim, vukut gösterdi ki Türkün bu sağlam duygusu, Türkün en büyük silâhı oldu: Bu silâh onu müdafaa için harekete geçtiği zaman, bütün noksan silâhları yarattı ve bütün eksikleri tamamladı!

★

Aradan yirmi bir sene geçti. O günlerin asileri ve delileri tarafından kurulmuş olan yeni Türk devleti, bugün şirazesini bozulmuş bir dünya içinde ve bin türlü hodâm politika kombinasyonları arasında yapıyalmızdır. Dostuz değiliz; fakat, dostlukların dahi nerede başlayıp nerede bittiği malûm olmayan bir cihan içinde yaşadığımız muhakkaktır. Buna rağmen, ben kendimi bugün gene yirmi bir sene evvelki Kandıra muhitinde hissediyorum ve o günkü kadar nikbin, rahat ve hattâ mes'udum. Etrafıma baktığım zaman görüyorum ki, bugünkü Türkiye, o gün için benim muhitim olan Kandıra kazasının büyümüş bir şekli gibi başka bir şey değildir; benim hatıralarım, itibarlarım ve duygularım arasında, o küçük muhit, büyümüş, büyümüş, koskoca ve kuvvetli bir Türkiye olmuş gibi görünüyor. Türkiye inanmaktan ibaret olan aynı duyguyu aynı kuvvetle kendi içinde duyuyor ve aynı harekete etrafında hissediyor.

23 Nisan, benim hayatımda en derin bir duygu ve en parlak bir bayram gündür. Ben bugünü bir Türk imanı içinde idrak etmişim, bugün de o iman içinde ya-

(Arkası sayfa 6 sütun 6 da)

Resimli Makale:

Herkes her hareketinde mantığın emrini hissini tesvikine galebe kılmak, kuvvetli bir irade sahibi olmak ister, fakat bu mücadeleden büyük ekseriyet mağlûb çıkar, bir çok ahvalde bilmeden, hissetmeden mantığın değil, hissini gösterdiği yola gider.

Bugün içinde yaşadığımız vaziyete hâkim olmak, yann içine gireceğimiz istikbalin menfaatinize uygun çıkmasını şimdiden hazırlamak istiyorsanız hissi ihmal etmeyiniz, hissiz adam bir taş parçasına benzer, fakat hisle mantığın karşılaştığı her vakada mutlaka mantığın tarafını tutunuz.

General diyor ki

- 2 -

General von Kleist ordusunun Nişten Belgrada ve 55. Alman tümeninin de Roman-yadan gene bu mevkie yaptıkları mütekarib hareketler neticesinde Yugoslav hükümet merkezinin düşmesi neticesinde ikinci ve birinci Yugoslav orduları bozulmuş, dağılmış ve bir çokları esir olmuştur.

Zagrebin ve Leibachın seri ve ani bir surette işgaline, Alman ordusunun buralardan cenub doğu istikametinde ilerlemesi merkezi Zagrebde olarak İtalyan, Alman ve Macar hududlarını muhafaza etmeye memur bulunan dördüncü Yugoslav ordusunu bozup parçalamış ve bu ordunun bilhassa İtalyan ve Alman hududlarındaki tümenlerinin gerile muvasalaları kesilecek esir olmalarını intâc etmiştir.

Bundan sonra, Bosnasarayına ric'at edebilmiş olan muhtelif ordulara mensub muhtelif kit'alarla esasen bu mntakada seferber olmuş ikinci Yugoslav ordusunun imhasına sıra gelmiştir. Bu iş için Zagreb ile Leibachtan cenub doğu istikametinde ilerlemekle bulunan Alman ordusile Belgrada şimalden ve cenubdan girmiş bulunan Alman ordularıyla ve biri de Üsküb dolaylarında bulunan kuvvetler vardı. Bundan başka Saraybosnaya doğru, Zagrebden ve Liyublyane (Leibach) dan Sava nehri boyunca, Sisek, Banjaluka ve Travnik üzerlerinden giden mü kemmel yollar mevcut olduğu gibi Belgradtan ve Nişten de Saraybosna istikametinde demiryollar ve şoseler vardır.

Bu sebeble Alman ordularının gerek şimal batı istikametinden ve gerek Belgrad, Karguyvaç, Kruzevaç ve Üsküb cihetlerinden Bosnasaray üzerine yürümeleri güç olmamış ve Saraybosna eyaletinde toplanan muhtelif Yugoslav ordubakıyeleri ikinci Yugoslav ordusunun teslim olmaları için, 13 ilâ 17 Nisan, sadece 5 gün kâfi olmuştur.

Hiç kimse bu seri mağlûbiyeti beklememişti

Yugoslav ordusile Yugoslav memleketinin mağlûbiyeti hem seri, hem de kat'i olmuştur. Halbuki Yugoslav dağılıp olmakla beraber yol ve geçidleri tabiatle mahdud idi. Bundan başka 15 milyon nüfusa malik olan Yugoslavyanın umumi seferberlikte kullanılabileceği 1,400,000 askerî vardı ki, bunun bir milyonu yakınım talim ve terbiye görmüştü.

Bariş zamanı ise 5 ordu min - takasın taksim edilmiş 16 piyade, 2 dağ ve 1 süvari tümenile 2 uçak livası (cem'an 800 uçak) ve 16 hudud taburu vardı. Bu bariş zamanı ordusunun mevcudu 125,000 idi. Bu suretle Yugoslavya bir umumi seferberlikte 20-25 piyade tümeni çıkarabilecek bir vaziyette idi. Yugoslavya gibi tabii arıza ve münialara malik bulunan bir memleketi ise bu kadar bir kuvvet muvaffakiyetle müdafaa

Yugoslavya neden ve nasıl bu kadar çabuk mağlûb oldu?

YAZAN
Emekli general
H. Emîr
Erkilet

"Son Posta,"nın askeri muharriri

edebilirdi. Çünkü dar vadi ve geçidlerde çok üstün kuvvetlerin tesiri fazla olamazdı.

Elhasıl hiçbir kimsce Yugoslav harbinin bu derece büyük bir şiddet ve hızla 12 gün içinde biteceğini ummamıştı. 1939 Eylülünde de, Lehistanın 18 günde tamamiyle yıkılabileceği evvelden hiçbir insan aklına getirmemişti. Ondan sonra, Norveçte, Holânda, Belçika ve Fransa harblerinde dahi Almanlar, mütakâmil harb metotları ve üstün orduları sayesinde öyle seri, tam ve kat'i zaferler elde etmeğe muvaffak oldular ki, hiç bir kimse böyle bir şeyin vukuuna evvelden imkân veremezdi.

Hâdiselere zahiri bir illet ve sebep bulmak insanların mutadî olduğu için Polonyadaki seri Alman zaferleri bu memleketin düzlük ve ovalık bir yer olmasıyla kolayca izah edilmek istendi. Fransaya gelince burada da Fransız ordusunun harbetmek istemediği söylenirdi. Halbuki bu, tam bir iftiraydı. Çünkü Fransa ordusu - nun harbetmek istemesini yüzünden değil, bilâkisi bu orduyu lâ-yıkile ve başlıca hasmı Alman ordusu ayarında teslim, tehciz ve teşkil edemediği için mağlûb ve münhezim olmuştur. Fransız ordusu için tefessüh etmiş dediler. Fakat hakikatte infisah etmiş olan Fransanın asıl kendisi idi.

An'atlamıyan hakikat

İşin garib olduğu kadar hazin olan tarafı, Avrupada iki seneye yakın bir zamandanberi, a-leddevam ve üstüste en aci ve en kanlı felâketler ve tecrübeler görülmüş olmasına rağmen hakikatin asla anlaşılmiyarak ve yahud anlaşılması istenmiyerek, hâlâ dağların ve nadir yolların Yugoslavyayı müdafaa ve muhafaza edebileceklerinin ileri sürülebilmelidir. Harbe hazırlığı çok eksik olan bir millet için dağlar ve nadir yollar bir fayda değil, belki bir mahzur teşkil eder. Çünkü dağlar (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Bir arkadaşımız anlattı: Dün kalabalık bir mecliste bulunuyorduk, bir aralık kapı açıldı, hizmetçi bir mektub getiriyordu, ev sahibi misafirlerinden müsaade dileyerek zarfı yırttı, içinden büyük kit'ada bir mekteb şahadetnamesinin çıktığını gördük.

Herkes bu şahadetnamenin ne olduğunu merak ediyordu, ev sahibi mecburen gösterdi, orta yerine büyük harflerle «Kılıbıklık mektebi» cümlesi yazılmıştı, en

alta da şu cümle vardı:

— Yukarıda resmî yapışik olan talebe mektebimizin devresini bitirmiş, derslerden tam numara almıştır. Okuduğu dersler şunlardır:

«Söz dinleme, hoş görme, yoldan dönme, sözden dönme, boynun eğme, uysallık, itaat, yemek işleri, bulalık işleri, süpürge işleri, çamaşır yıkamak, ütü yapmak, söküçük dikmek, çocuk avutmak, ninni söylemek, mazeret uydurmak.»

İSTER INAN, İSTER INANMA!

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Mantığın tarafını tutunuz.

Sözün kısası

Demedim mi?

E. Ekrem Talu

Yağmurdan sonra, birdenbire yeşillik nasıl fişkırrırsa, bir takım dünya vaziyetlerinde de, camianın içinde ukalâ öylesine fişkırrıyor.

Eğer siz de benim gibi dikkat etti iseniz, bu yakınlarda keskin feraset sahipleri, keramet savurucular, dirayet ve bilgi taşıyanlar tümen tümen...

Bunların hâdiselerden önce ağır açtıkları pek yok. Sadece, pek sarıh bir mana ifade etmeyen müteenni ve müteyakkız bir tavır takınmakla iktifa ederler.

Lâkin az buçuk ehemmiyetli bir vakıayı müteakib memnun ve muzafferane bir eda ile:

— Ben demedim mi? Hitabı hazır!

— Ne dediniz?

— Bunun böyle olacağını ben biliyordum.

— Nereden biliyordunuz?

— Bilirim, ben!

Piyasada kahve tükenmiş, iplik pahalalmış, çivi bulunmuyormuş, Avrupanın bilmem hangi cephe - sinde gene bilmem hangi muharib ordu bozulmuş, filân devlet falanca devlete saldırmış...

— Ben demedim mi?

Ne dediğini, ne zaman dediğini bilen, hatırlayan yok. Varsın olmasın. O gene ısrar eder, durur:

— Nasıl? Dediklerim çıktı! Görüyorsunuz ya?

Bu, kötü bir zâfın, miskin bir ihtirasın tezahüründen başka bir şey değildir. Adem oğlu her işde herkesten ayrı, üstün görünmek sevda ve iddiasındadır. Bu yolda ve bu uğurda her vaziyetten istifade eder. Eder amma, metelik veren kim? Gene kendî. Başkaları bu çeşid ukalaya çoktan numara vermiştir.

— Ben demedim mi?

Sualine, beklenen:

— Hakkın varmış, brader!

Cevabının verildiği pek nadirdir; ve olsa olsa bir nezaket rüşvetidir. Çoğu, o suali omuz silkemle karşılar. Doğrusu da budur.

Haniya, bayağı vakit: «Allah ukalaya zeval vermesin!» diye iddia ederiz. Böyle zamanlarda, âsâbımızın, maneviyatımızın üzerinde bu makule kimselerin ve rindecekleri fena tesirleri gözönüne alarak:

— Allah, ukalânın kökünü ku - rutsun! Dersek daha yerinde olur.

E. Ekrem Talu

İstikbalin menfaatinize uygun çıkmasını şimdiden hazırlamak istiyorsanız hissi ihmal etmeyiniz, hissiz adam bir taş parçasına benzer, fakat hisle mantığın karşılaştığı her vakada mutlaka mantığın tarafını tutunuz.

EDEBİYAT

Bugünün şiiri nasıl olmalı?

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bir san'at eseri hakkında, muhtelif zaviyelerden muhtelif hükümler yürütülebilir. Ancak herhangi bir şeyin bilhassa insana alakası nisbetinde bir ehemmiyete malik olduğu düşünülürse, bir san'at eserinde de her şeyden evvel bu vasfı aramız pek tabii görülmek lazım gelir. Meselâ bir çöl tasavvur edelim: burada bizi ilgilendiren nedir? Çölün gayri tabii bir surette insandan mahrum oluşu değil mi? Demek ki bu mahrumiyet, çöl mefhumunda esyaya hakiki mana ve mevcudiyetini vermektedir. Şimdi gene farzedelim ki, bir ressam, bizi, çölün tenhalığını, ıssızlığını tasvir ederek alâkadâr etmek istiyor. Pekî amma bu gayeyi temin için ne yapacak? Yapacağı şudur: mutlaka tablosunun bir köşesine, nokta halinde de olsa, bir insan gölgesi kondurmak! Ancak bu sayededir ki esyanın miqyasını ve derecelerini tayin edebilir ve bu suretle her şeyi bir sıra halinde tanzim ederken çölün bütün diğer kısımlarının ne derecede kadar ıssız olduğunu en iyi ve en emin bir şekilde hissettirebilir. Çünkü her şey sokulan, her şey nüfuz ederek hayat veren sadece insan ruhudur. Bu ruh bilhassa şürede kendisini kuvvetle belli etmektedir.

Burada şunu da kaydetmek lazım: şairin vazifesi adeta dîni bir vazifedir. Dinin insanları birbirine bağlayan bir rabita ve aynı zamanda derin ve hürmetkâr bir iman ve itikad olduğuna göre, şairin insanlar hakkındaki bilgisinde de adeta dîni bir his beslemesi, hemcinslerine o kadar samimî bir duygu ile bağlı bulunması zaruridir. Zaten şair, kendisinde, ruhunu umum insanların ruhuna ve bütün dünyaya bağlayan kuvvetli bir rabita duymaktadır. Aynı zamanda, fikrin hakimiyetine karşı çok şiddetli bir inancı vardır. Ve işte bütün güzel san'atların da, böyle dindarane bir sefkatten doğduğu kabul edilmelidir. Şairin de kâinatı karşı mutlak surette dîni bir heyecan beslemesi pek tabii görülmek lazım gelir.

Bundan su neticeyi çıkarabiliriz:

Bugünün şiiri de böyle bir şiir olmalıdır. Bu şiir hiç bir zaman fikirden mahrum olmadığı gibi lüzumundan fazla düşüncelemlerle de ağırlaşmış değildir. Yani bu gayeye en uygun olan şiirler, telkinlerini ruha tam bir seniyet ile müşahhas hakikatler içinde vermektedir. En ruhi hâdiselere bile alâka göstereceği zamanlar bu vazifeyi gene doğrudan doğruya ifaya çalışacak, her şeyi kendi isimle yâdederek remz ve timsalin bin türlü ivicac ve sun'îliklerine müracaattan uzaklaşacaktır. Zira bugün sayısız iztirablar içinde kıvranan insan kütleleri, nazarlarını, sadece, üstünde yürüdükleri dikenli yollara, hayat ve tabiatın zalim de olsa hakiki şahasına çevirmişlerdir. Demek ki onların ruhlarındaki azabı ifade için «timsal» ler artık pek karanlık bir ifade vasıtası haline gelmişlerdir. Zaten fikrin havi olabileceği en derin, en esrarlı nükteleri bile (çok kere san'ata vasıta olan timsallerle müracaata mecbur kalmadan) en açık hatlarla doğrudan doğruya ifade etmek her zaman için kabilirdir.

Hasılı anlaşılır ki, bugün bize lazım olan şiir, cinas ve kinaye yolu ile de olsa, bizzat ve doğrudan doğruya ifade edilecek şiirdir. Vakiâ bunun için kelime ve tabirlerin bin türlü noksanları vardır, fakat bunlara katlanmak ve bunları yenmek lazımdır. Bu suretle özlediğimiz şiir klâsik şiire pek çok yaklaşacak, hayale geniş ve cür'etli bir açıklık verecektir. Bu münasebetle şunu da söyleyelim ki, hayal ve teşbih ile timsalî birbirine karıştırmamalıdır. Zira bunlar birbirlerinden tamamiyle ayrı şeylerdir. (*)

Bir nokta daha: hakikî şair, «meçhul» ü halletmekle mükelleftir. Elinde ölgün ziyası raksetken bir meşaleyi başının üstüne kaldırarak karanlıklar içinde ilerler. Ekseriya biz onu takip ederken arkasında sendeleriz. Fakat bazan bir şimşek, bir parıltı için de en cazib ve kuvvetli harikaları bile açıkça görebiliriz.

Şair, her insan gibi, Pascal'm tabirince «inliyerek arar». Kendisi için, bizim için arar. Anlamak

ve yaşamak hususunda da bize bu suretle yardım eder. Bize bu suretle bizzat kendimiz olmamıza yardım eder.

Timsaller, yani semboller, iki nevi hâdise ve ekseriya müşahhas şeylerle mücerred hakikatler arasında keşfedilebilen benzerlikleri uzun uzadıya genişletip izah ettikleri halde, hayal ve teşbihli bilâkisi hemen hemen anî amelîyelerdir. Tesirleri de muhtasar ve surlatlı oluşlarındandır. Tabii bu amelîyeler her iki fikrin birbirine yaklaşmasına da müsaidir. Bu yaklaşmadan, bir kıvılcım gibi kısa ve hızlı bir ziya fişkırrır. İşte bu parıltı sayesinde, araları iptida yekdiğerinden açık olan her iki «şey» karşılıklı birbirlerini gösterir ve izah ederler.

Diğer taraftan, timsalî bir şiir veya drama tasvir edilen şeylerin hiç bir zaman haiz oldukları manaya kat'iyetle delâlet etmediklerini pek çabuk anlamaktayız. Meselâ «deniz» talihî, bir «kule» gururu, bir «gül» güzelliği, «uzanmış bir le» anlaşmayı, bir «pencere» ümidi temsil ediyor. Halbuki bugün arzu ettiğimiz şiirin bu eskimis sembollere hiç kıymet vermediği yoktur. Bilâkisi yeni şiirde her şey kendi kendisini bizzat göstermek için ortaya çıkmalıdır. Bu sebebden image bize onları daha keskin surette anlatmağa (Devamı 4 üncü sayfada)

TAKVİM

NİSAN			
Rumî sene 1387	23	Arabi sene .860	
Nisan 19	Rosmî sene 1941	Kasım 167	

ÇARŞAMBA

GÖNEŞ		R. Evvel		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	09	4	18		
10	13	8	22		
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	13 12	17 01	19 57	21 83	
E.	5 17	9 05	12	—	1 40

gini bizzat kendisi söylemiştir.

Şehir Haberleri

Lise mezuniyet imtihanlarına talebinin % 30 u girebiliyor

Bu nisbet geçen sene mezuniyet imtihanlarına giren talebe adedine nazaran daha aşağı bir vaziyet arz etmektedir

Şehrimizdeki ortaokullarda dün den itibaren eleme imtihanlarına başlanmıştır. Diğer taraftan lise bir tirmine imtihanlarına da resmî devlet okullarında iki gündenberi devam edilmektedir.

Bu sene lise son sınıflarından kanaat notu alarak mezuniyet imtihanlarına iştirak eden talebelerin sayısı vasatî olarak yüzde 30 dur. Bu nisbet şehrimizdeki liselerden geçen sene kanaat notu alarak mezuniyet imtihanlarına giren talebe adedine nazaran daha aşağı bir durum arz etmektedir.

Istanbul semtindeki okullardan Vefa Erkek Lisesinin son sınıfında 176 talebeden kanaat notu alanlar 117 kişi, İstanbul Erkek Lisesinin 240 mevcudlü son sınıfından 200 kişi Havriye Lisesinde 150 kişiden 70 kişi, Pertevniyal Lisesinden 47 kişiden 37 si, Yüce Ükü Lisesinin 65 mevcudlü son sınıfından 18 kişi kanaat notu alarak mezuniyet imtihanlarına iştirak etmektedirler. Geçen sene bir veya birkaç ders ten bütünlüme kalan talebelerin imtihanları da bu meyanda icra edilmektedir.

Piyango bugün çekiliyor
Millî Piyangonun 23 Nisan bayramı için tertib ettiği fevkalâde piyango bugün Ankara'da Sergievinde çekilecektir.

Çekilişe saat 17 de başlanacak. Ankara radyosu Sergievinde naklen çekilişin bütün safahatını neşredecektir. Çekilişe saat 17.30 da nihayet verilecektir.

Bu çekilişte 33.430 numaraya 360.000 liralık ikramiye tevzi edilecektir. En büyük ikramiye 50.000 liradır.

Bir tayin

Efenne mintakası İktisad Müdür lüğü başmemuru arkadaşımız Celâleddin Çetinerin Adalet mintakası İktisad müdürlüğü başmemurluğuna nakle tayin edildiği istihbar olunmuştur. Arkadaşımıza bu yeni vazifesinde de muvaffakiyetler dileriz.

Küçük haberler

İngilizlere satılacak bazı madeler etrafında alâkadarlarla temaslarda bulunmak üzere İzmir ihracatçılarından mürekkep bir heyet şehrimize gelecektir. Bundan evvel İzmirde İngiliz ticaret korporasyonu mümessillerinden Crabb ile yapılan temaslarda bu maddelerin miktar ve satış şekilleri tesbit edilmiştir. İstanbulda yapılacak görüşmelerde de bu maddelerin fiyatları tesbit edilecektir.

Üniversitenin bütün fakülte lerinde yarından itibaren eleme ve diğer sınıf imtihanlarına başlanacak tır.

Eminönü Halkevi neşriyat kol u tarafından hazırlanan «Halkevleri neşriyat sergisi» bugün mersime açılacaktır.

Tahir adında bir evvelki gün Kapalçarsızdan geçenken, Belkis isminde genç bir kızın çantasını kapma suçunu yakanmıştır.

Dün adliyyeye verilen suçlu, Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşmasında 2 ay müddetle müeccel hapse mahkûm edilmiştir.

Adalara bir itfaiye motorü ahhması kararlaştırılmıştır. Bu motor için 15 bin lira tahsisat ayrılmıştır.

İstanbul kadını iş başında!

Tanınmış bayanlardan müteşekkil bir komite derhal faaliyete geçti. Halkevlerinde atelyeler kurularak askerî sıhhiye için eşya hazırlanacak

Bayan İnönünün reisliğinde bulunan Ankara Yardımcı Cemiyetinin neşrettiği beyanname şehrimizdeki bayanlar arasında büyük bir alâka uyandırmıştır. Bu beyanname üzerine Bayan Lütfi Kırdar, Bayan Reşad Mimaroğlu, Bayan Hasene İlgaz İstanbul da bir komite teşkil ederek faaliyete geçmiştir.

Şehrimizdeki Halkevlerinde harb paketi, sarğı ve ilaç hazırlama ser visleri basta yatak takımları ile

İş Müsteşarının dünkü tetkikleri

Pazardanberi şehrimizde bulunan İş Müsteşarı Şefik Soyer, dün tetkiklerine devam etmiştir. Şefik Soyer, dün sabah Ticaret Ofisine gelmiş, ve Ofisin faaliyeti etrafında alâkadarlardan izahat alarak bazı talimat vermiştir. Bu arada İdareci Örfiye Kumandanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal ile İstanbul Kumandanı General İshak Avni İş Müsteşarını ziyaret ederek bir müddet görüşmüştür.

Şefik Soyer, bundan sonra Mintaka Ticaret Müdürlüğüne gelecek tetkiklerine devam etmiştir. Müsteşar bu arada ihracatı kontrol meseleleriyle de alâkadar olarak bazı izahat almıştır. Müsteşar tetkiklerine devam edecektir.

KÜÇÜK POLİS HABERLERİ

6 uyuşturucu madde kaçakçısı yakalandı

Zabita, dün şehrin muhtelif semtlerinde faaliyette bulunan 6 uyuşturucu madde kaçakçısı yakalamıştır.

Bunlar, Küçükpazarda Kültan sokağında 22 numaralı evde oturan Sabaklılardan Mevlüddin arkadaşları İsmail, Taksiminde Yenişehirde Fevliye sokağında 24 numaralı evde oturan Vangel, Taksiminde Sakızgöçünde 171 numaralı evde oturan Vahid, Balatta Karabağ mahallesinde eski Kasab sokağında 6 numaralı evde oturan Cemil ve Kumkapıda Tavşantasında Kalaycıevli sokağında 2 numaralı evde oturan Aziz adındaki şahıslardır.

Bu kaçakçılar hakkındaki tahkikat evrakı dün zabıtaca ikmal edilmiş, suçluların 6 sı da esliye beşinci ceza müddeiumumiliğine teslim olunmuşlardır.

Sinemanın camlarını indirmiş
Ali isminde biri Şehzadebaşıda Hilal sineması sahibi Şükrüye giderik Vahdet adında evvelce aynı sinemada çalışan bir arkadaşı namına para istemiştir. Fakat bu teklif reddedilince Vahdet Şükrüyü tehdit etmiş ve sinemanın camını çerçevesini kırmağa kalkmıştır.

Suçlu vakalanarak cürmü meshud müddeiumumiliğine teslim edilmiştir.

Yangın başlangıcı
Tünekte Yorgiye aid mobilya mağazasından dün yangın çıkmışsa da itfaiyenin vaktinde müdahalesiyle büyümeden söndürülmüştür.

Mağazanın sigortalı olup olmadığı ve ateşin ne suretle çıktığı zabıtaca araştırılmaktadır.

camçıları, dikiş atelyeleri kurulacak ve derhal faaliyete geçilecektir. Bir çok bayanlar da gönüllü hastabakıcı kurslarına iştirak edeceklerdir.

Bundan evvel İstanbul Komutanlığına tesis edilen Gülhane, Haydarpaşa, Gümüşsuyu askerî hastanelerinde gönüllü hastabakıcılık kurslarını ikmal eden 120 bayana önümüzdeki Pazar günü Beyoğlu Halkevinde mevasimle diplomaları tevzi olunacaktır.

Bavul fiyatları gittikçe yükseliyor

Evvelce Fiat Mürakabe Komisyonu tarafından fiyatları tesbit edilen bazı maddelerin isimleri bir liste halinde alâkadar esnafa dağıtılmıştı. Son zamanlarda piyasada yapılan bazı tetkikler neticesinde komisyonun tayin ve tesbit ettiği bu fiyatlara esnaf tarafından riayet edilmediği görülmüştür. Mürakabe Bürosu tetkik ve teftişlerini sıklaştırarak ihtikar yapılmamasına dikkat edecektir.

Bundan başka bavul fiyatlarındaki tereffü üzerinde tetkikler devam etmektedir. Normal zamanlarda % 25 ilâ % 30 kâr haddi dahilinde satılan bavulların şimdi % 70 ilâ % 80 kârla satıldıkları tesbit edilmiştir. Mürakabe Bürosu fiyatları ne suretle yükseldiğini tetkik etmektedir. Komisyon bu tetkiklerden sonra bavul fiyatları hakkında bir karar verecektir.

Dünkü ihracat faaliyeti

Dünkü ihracatımız 800 bin liradır. İhracatın mühim bir kısmını Almanya'ya gönderilen tütün ve deri teşkil etmektedir. Diğer ihracat edilen mallar arasında levçreye fındık, susam, Macaristana fındık ve deri, Fihistine tütün, İngiltereye tiftik vardır.

Florya plajları

Florya plajları 1 Mayıs'ta balka açılacaktır. Plajda yapılmakta olan yeni kabinelerin inşaatı da 10 Mayıs'a kadar ikmal edilecektir.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar ve alâkadarlardan müteşekkil bir heyet Floryaya giderek plajlarda tetkiklerde bulunmuştur.

Arkadaşımı bıcakladı

Balatta, Vodina caddesinde 126 numaralı dükkânda çıraklık yapan Şevketle aynı yerde çalışan Mehmed evvelki gün bir iş meselesinden dolayı kavga etmişler, bu esnada Mehmed bıcağıyla Şevketi vücudünün müteaddid yerlerinden yaralamıştır.

Şevket, tedavi edilmek üzere Balat hastanesine kaldırılmış, Mehmed yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Saksıları yerleştirirken...
Kurtuluşta oturan Yorgiye adında bir ihtiyar, dün evinde büfesinin üstündeki çiçek saksılarını yerleştirirken, çıktığı merdivenden düşmüş, başından yaralanmıştır.

Kazazede ihtiyar tedavi edilmek üzere hastanesine kaldırılmıştır.

Tramvaydan düştü
Üsküdar'da oturan Elmas Manas yan adında biri dün Ortaköyde hareket etmekte olan bir tramvaya atarken düşmüş, vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. EL Mas Manasyan tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine nakledilmiştir.

Kahve tevziatı etrafında tetkikler yapılıyor

Perakendeciler kendilerine kahve dağılmadığından şikâyet ediyorlar, 500 çuval kahve gümrüklerden çıkmak üzere

Kahve tevziatı etrafında Fiat Mürakabe Komisyonu tarafından tetkikler yapılmaktadır. Komisyon, kahve ithalatçıları tarafından piyasaya, perakendeci esnafa tevzi edilen kahve miktarı etrafında, birliklerden bir liste talep etmiştir. Bu listeye göre, kahve tevziatının mntakalara göre ne suretle yapıldığı tetkik edilecektir. Ayrıca perakendeciler komisyonu müteaddid müracaatlarda bulunarak kahve tevziatında kendilerine kahve dağılmadığını ileri sürmüşlerdir. Filhakika Mürakabe Bürosu bazı uzak mntakalarda kahve bulunmadığını tetkikler neticesinde ortaya çıkardığından, yeniden yapılacak tevziatta bu noktalar nazarı itibara alınacaktır. Bundan başka perakendeciler, ithalatçıları daha fazla kâr aldıklarını ileri sürerek, kâr nisbetlerinin tesbitini talep etmişlerdir.

Diğer taraftan gümrüklerdeki kahvelerden son 500 çuvallık parti de bir kaç güne kadar tevzi edilecektir. İthalat birlikleri tarafından hazırlanan tevzi listesi ayrıca Fiat Mürakabe Bürosu tarafından da kontrol edilerek, tevziat yapılacak tır.

Askerlik işleri:

337 doğumlular davet

Üsküdar Askerlik Subesinden: 337 doğumluların birinci yoklaması sona ermektedir. Henüz yoklamaya gelip nüfus cüzdanlarına kaydını yaptırmayan gençler askerlik kanununun 83 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılacaklardır. Birinci yoklamasını yaptırmış gençlerin tez şubeye müracaatları, taşrada bulunanların da mahallî subelerine müracaat etmekte beraber yoklama yaptırdığı şubeye bildirmeleri lazımdır. Bu ilân davet mahiyetinde olmakla beraber mamak üzere zamanında hemen yoklama için şubeye müracaatları ilân olunur.

Üsküdar Askerlik Subesinden:

Üsküdar Hamzafakih mahallesinde Kaptanpaşa sokak 5 sayılı hanede ikamet adresi gösteren ölü emekli yüzbaşı Mehmed Cemil kıızı Bayan Nezihanın vasisi Bayan Aliyenin adresinde bulunmadığından halen nerede ise ilk vasıta ile şubeye müracaat etmesi.

Yedek sübaya sevk edilecekler

Eminönü Askerlik Subesinden: 1 — Yüksek ehliyetnameyi haiz okul mezunları ile hazırlık kursuna giderek bu dereceyi kazanmış okulları Yedek Sübaya Okuluna ve hiç ehliyetnamesi olmayanlar hazırlık kursuna 1/5/94'te mektebde ve kitada bulunmak üzere sevk edileceklerinden muamelelerini bitirmek üzere şubemize hemen müracaatları ilân olunur.

Şubeye davet

Beyoğlu Yerli Askerlik Subesinden: Emekli deniz makine ön yüzbaşı Sütlüceli 306 doğumlu Hasan oğlu Mehmed Kavaklı oğlu (Dz. 1767)

Yedek mükellef tabib yüzbaşı Minas oğlu Armanak 300 İzmit (35755)

Deniz 8. sınıf muamele memuru Ahmed oğlu Mehmed Emin 304 (Dz. 331-17).

Emekli 8. sınıf tüfekçi ustası Hasan oğlu Şevket 310 İstanbul (331-17).

8. sınıf tüfekçi ustası İbrahim oğlu Hasan 301 Görele (324.12).

Yukarıdaki adları yazılı sübaya ve san'atkarların kayıtlarının tetkik edilerek üzere çok acele şubemize müracaat etmeleri ilân olunur.

EDEBİYAT

(Baştarafı 2 nci sayfa da) yardım eder ve artık zihnimizi umumî mücerredler arasında bozcalayıp kaybolmaktan kurtarır. (**)

Şimdi misal olarak birkaç tesbih ve hayal seçelim. Önce sadelerinden... Farzedelim ki bir ağaca bakiyorsunuz. Derhal zihninizde şu teşbih gelebilir:

Boş bir kafes gibi ağaç. Bir tarlada, tâ yanınızda bir inek, ağır ağır kımıldanıyor. Bu manzarayı nasıl tasvir edebilirsiniz? İşte modern bir Fransız şairinin tasvirini:

Değişen bir dağ gibi iri kemikli inek

Ansızın bir tren düdüğü çalıyor. Bu uzun, vırtıcı feryad neyi düşündürür? İşte bir benzetis, hem de tam bir ihstastan, fizik bir teesürden doğma:

Bu, birdenbire, yavaş yavaş yanında büyük bir kılıcı ki... Kâlbimizi tatlı bir hatıra dol-

(**) Burada gene Flaubert'i hatırlamak isteriz. Büyük romancı bir nokta nazardan «realizm» den uzaklaşıyordu. Çünkü realizm, umumleş, tirmeksizin ve netice bile çıkarmak, bakki şeyleri, mevcudları tetkik eder. Plâstik san'atlar sahasında fotoğrafçılık ve sinema ne ise, realizm dahi edebiyat sahasında aynıdır. Gustave Flaubert sadece fikirden doğan, yani didaktik bir san'at istemiyordu. San'atın tamamıyla tahayyürî (contemplatif) ve şey'î (objektif) olduğuna, yani hayat ve eşyayı neticesi istihraç etmeksizin göstermesi lâzım geldiğine inanmıştı. Fakat büyük mevzuları terleh ediyor, umumîleştiriyordu. Gayesi tabiihile, tamsal, lere doğru yürümektir. Vücutte getirdiği eser, az çok, Voltair'in «Candide» i, Goethe'nin «Faust» u nevinde bir eseri. Bunlarınsa, asıl romantizm denilen san'atta hiç bir alâkası yoktur.

Halkın realizm nedir? Hakiki realizm, amiyane, orta realiteye görebi kadar orta şahsiyeti gene aynı suretle orta bir fikirle tetkik edilebilir. Meselâ bir bakkal tarafından tetkik edilen bir bakkal, işte realizm... Fakat bir san'atkar tarafından tetkik edilen bir bakkal, romantizmdir. Flaubert realizminde böyle bir romantizme yürümüştür.

durur ve düşünürüz: Bir demet gibi sık ve renkli bir hatıra...

Bazan daha garib, daha karışık hayaller bulunabilir. Sair, bunun için, ilk nazarda birbirleriyle imtiazı imkânsız gibi görünen iki şeyi, bir fikri büyük bir kuvvetle izhar için imtiaz eder. Bundan elde edilecek neticenin cidden parlak ve tesirli olabilmesi için şüphesiz bu fikirlerin zevki bezmadan birleşmesi lazımdır. Hayale bir gerginlik verilmeli, fakat bunda da kelimelerin tabii olan manası dağılmamak kadar ileriye gidilmemelidir. İşte böyle muğlak hayallerin en güzellerinden birkaç misal!

Pencereden görülen yağmurlu bir semanın azameti: Yağmurdan sarhoş olan mesafe, bir kalb gibi genişliyor.

Bir hastane tasvirinde: Asıdlı havanın içine naksolmuş olan gürlütlü apaçık yüzlerde o kadar kurnetli ki, bir sükkânın tadına malik

Akşam timsali: Bir hayal bütün vüs'at ile açılmış. Yorgun bir elle yıkılan iskambil kâğıtları gibi çehreler geçiyor...

Hasılı anlatılıyor. Bugünün şüri, realiteyi hislerimizle kaynaştıran, harici şeyleri görünüşte en inanılmaz münasebetlerle bes duygunumuzun ihstastalarına yaklaştıran onlarda eriten bir hayat ve tabiat görüşünden doğmaktadır. Ancak bunda muvaffak olabilmek için, bu sınırlı ve muhtarib asrın marazı ruhuna eğilebilir ve «İşte ben sizin sairinizim» diyebilir.

Halid Fahri Ozansoy

Tıbbî müsamere

Türk Mikrobiyoloji Cemiyetinden: 24 Nisan 94'te Perşembe günü saat 18,30 da Etilba Odası konferans salonunda yapılacak toplantıda, Dr. İhsan Şükrü Aksel ve Perihan Çambel tarafından tetkik edilmiş olanlarda eriten bir hayat ve tabiat görüşünden doğmaktadır. Ancak bunda muvaffak olabilmek için, bu sınırlı ve muhtarib asrın marazı ruhuna eğilebilir ve «İşte ben sizin sairinizim» diyebilir.

Halid Fahri Ozansoy

Yarın Akşam SARAY Sinemasında

Sahhar Jöriprömiyer MELVYN DOUGLAS'ın güzel LOUISE PLATT ile beraber

Yaratılan ve mali bir skandalın dedikodularını arasında şayanı bayret bir aşk macerasını tasvir eden

ASRI BİR ADAM

Büyük ve hareketli filmi göreceksiniz.

BÜTÜN tehlikelere rağmen, aşkın kendisini sevk ettiği tali ve kadere doğru giden bir genç kız... Rolü, büyük yıldız

HERTHA FEILER

HANS SÖHNKER ile beraber yaratıkları

İĞFAL

Şaheserinde fevkalâde bir tarzda oynamaktadır. Bu Cuma akşamından itibaren

ŞARK SINEMASINDA

MİLLÎ ALEMDAR in zaferi

Bu Hafta Şarkın Harikalar filmi

BİN BİRİNCİ GECE

Musiki SADETTİN KAYNAK şarkılar MÜNİR NUREDDİN MÜZEYYEN SENAR Bugün matinelelerinden itibaren başladı. İlaveten JURNAL ve MİKE MAVUS

SAYIN İSTANBUL HALKINA

ALEMDAR ve MİLLÎ sinemalarında gösterildiği bir hafta zarfında halkımızın tekrar tekrar görmeğe koşmalarını hasabile vâki olmamız harikulâde bir tehacüm görülmesi üzerine

BU KADIN BENİMDİR...

filmi bilmeceburie İstanbul'un en büyük sineması ve geniş salonları soğuk hava tefhizatı ile daimî temizleten MARMARA Sinemasında BUGÜNDEN İTİBAREN BİR HAFTA MÜDDETLE GÖSTERİLECEKTİR

Programa ayrıca: VALLAS EERRY nin TAŞ YÜREKLİ ADAM filmi ilâve edilmiştir.

Pazar Ola Hasan Bev Diyor ki:

Hasan bey bu gün 23 Nisan... Dikkat ediyorum da bu çocuk bayramında... Senelerdenberi minimini yavrular ellerinde temiz süt isteriz. (Temiz gıda isteriz) yazılı levhalarla doluşlar... Neden acaba?

Resmî Tebliğler

İngilizlerin akınları

Londra 22 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Avcı tayyarelerinden mürekkep keşif filolarımızla düşman tayyareleri arasında dü müteaddid hava çarpışmaları olmuştur. Fransız sahillerinde bir düşman avcı tayyaresi düşürülmüştür. Avcı tayyarelerimizden biri üssüne dönmüştür.

Avcı tayyarelerimiz dün gece yaptıkları muharebe keşif uçları arasında şimali Fransadaki düşman tayyarelerini bombardıman ettirmiş ve 4 motörlü bir düşman bombardıman tayyaresi düşürmüştür.

Sahil mubafaza teşkilatına mensub tayyarelerimiz dün Havre doklarına hücum etmişlerdir. Rıhtımda inşa edilmekte olan binalar üzerine bombalar düşmüştür. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizin hepsi üssüne dönmüştür.

Alman tebliği

Berlin, 22 (A.A.) — Resmî tebliği:

Şimali Afrikada S. Mum'a karşı yapılan bir düşman hücumu püskürtülmüş ve Bardiya'ya yapılan ihvâc teşebbüsüne mâni olmuştur. Düşman ağır zayıt vermiştir. Bir kaç esir alınmıştır. Düşman zırhlı ve tekerlekli araçlarında Tobruk'ta yapılan hurac hareketi muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Pike yapan Alman ve İtalyan tayyareleri dün üç büyük düşman ticaret vapuruna hücum etmişlerdir. Bu vapurlardan biri yanmıştır.

Muharebe tayyarelerinden mürekkep kuvvetli hava filolarımız dün gece fena hava şartları altında bir defa daha Plymouth akleri limanına hücum etmişler ve infilak ve yangın bombaları atmışlardır.

Deniz inşaat tezgahlarında ve antrepolarda büyük yangınlar çıkışı ve gaz fabrikası civarında şiddetli infilaklar vukubulduğu haber verilmektedir.

21 Nisan gecesi şarkî İngiltere üzerinde uçan yanan hafif ve ağır muharebe tayyarelerimiz 5 tayyare mevzularına bombalar atmışlardır. Şiddetli yangınlar çıkmış, yerde sırtak bulunan tayyareler tahrib edilmiştir.

Muharebe tayyarelerimiz dün gece Bristol kanalında bir kafil ile birlikte ilerlemekte olan 6 bin tonluk bir düşman ticaret vapurunu batırmışlardır. Aynı tayyareler İngiltere'nin cenubu garbi sahilleri açıklarında diğer büyük bir vapuru ağır hasara uğratmışlar ve bir karakol gemisini batırmışlardır.

Avcı tayyarelerimiz tarafından İngiliz adalarına karşı yapılan hücumlarda Manş denizi üzerinde cereyan eden hava muharebeleri arasında düşman avcı tayyareleriyle bir sabit balon imha edilmiştir. Manş sahillerinde de Bristol Blenheim tipinde bir İngiliz tayyaresi düşürülmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 22 (A.A.) — Resmî tebliği:

Şimali Afrikada Tobruk mmta kasasında topçu ve keşif kolu faaliyeti olmuştur. Münferid düşman tanklarının çıkmağa teşebbüs etmesi üzerine bir kaç esir alınmıştır.

Soflun'un şarkında mevzilerimize yaklaşımağa teşebbüs eden bir düşman kolu ağır zayıtla geri püskürtülmüştür.

Dün, sabahın ilk saatlerinde, düşman hava ve deniz kuvvetleri Trablsu bombardıman etmişlerdir.

Düşman bir bombardıman tayyaresi düşürülmüştür.

Şarkî Afrikada, Dossie mintakasındaki mevzilerimize karşı faaliyette bulunan düşman kolları şiddetli mukabül taarruzlar neticesinde geri püskürtülmüştür.

Hikâye

Şişkocuğum

Yazan : Pierre Chaine Çeviren : İsmet Hu'ûsi

Sevgilisi ona her zaman «Şişkocuğum» derdi. Bu bir iltifattı. Sevgiden ileri geliyordu. Hani cicim gibi, kuşum gibi, minnosum gibi.

Hakkikatte hiç de şişko değildi. Tanıştıkları zaman tiyatrolarda jönpromiye rolüne çıkardı. Adı Frévaldi. Bütün jönpromiyeler gibi fidan boylu, karımsızdı.

Günün birinde, yeleşinin düğmelerini biraz zor ilikliyebilmişti. Terzisini yeleşini dar dikmiş olmakla itham etti, kumaş fabrikasını kumaşı daraltır cinsten yaptığını için itham etti. Fakat sonunda yelek düğmelerinin saklayamadıkları hakikate kendisi de ağah oldu. Sismaniyordu.

Endamı onun kazanç embebi idi. Sismaniyamazdı. Sismanılamak hakkı değildi. Rejime girdi, az yemek yiyordu. Kültür fiziğine başladı. İnkimin zerresini ağzına koymaz oldu.

Heyhat ne rejim, ne jimnastik, hiç bir şey sismanlanmasına mâni olmuyordu. Gerçi hââ sahnedeki jönpromiye rollerine çıkıyordu. Fakat korsa ve usta terzi sayesindedir.

Evvelce sevgilisi Klâranın iltifat için kullandığı «Şişkocuğum» hitabı artık iltifat yerine geçmiyordu, aşağı yukarı hakareti tazammun ediyordu. Bir gece gene kullandı Klara, «Şişkocuğum» dediği zaman Fréval boynunu büküdü: — Biliyoruz, dedi, tekrarlama lüzumu yok.

Klara bu söze kahkahayla güldü. Ve bir daha «Şişkocuğum» demedi. Fakat başka bir şey de demedi.

Fréval sahneyi terketti. Kendini kapı koyuverdi. Acıkına yiyor, susuyuna içiyordu. Gün geçtikçe öbeği büyüyordu. Kolları bacakları şişti. Dört köşe bir şey oldu.

Bir akşam müteessir bir halde bir parkta oturuyordu. Eski bir arkadaşını onu gördü, tanıdı. Şimdi bir tiyatrolun müdürü olmuştu.

Fréval gibi bir aktöre ihtiyacı vardı. Sisman olmasına rağmen derhal tiyatrosuna kabul edecekti. Yalnız vereceği roller Frévalın eski rolleri tarzında olmayacaktı. Jönpromiye çıkıyacak, komik roller oynıyacaktı.

Fréval ıssızdı. Carnaçar kabul etti. İsmi değiştirilmeden komik rollere çıkmak izetti netisine ağır geliyordu. Afislere Dik diye yazıldı, kendi kendine: «Ne hazin akibet» diyordu. Fakat yanlırınus.

Daha ilk sahnelerde halkı güldürmeye başlamıştı. Yürürse güllüyorlar, oturursa güllüyorlar, ko-

nuşsa değil, konuşacağını hissetmeler güllüyorlardı.

Hayatta gene kendine bir yol bulmuş, rahata kavuşmuştu. Rahat ettikçe sikleti artıyor, sikleti arttıkça meşhur oluyordu.

Tiyatrodan, sinemaya geçti. Amerikadan çağırıldı. Gazeteler, bir harika olduğundan bahsettiler. Ta til amanında Parisin en meşhur müzikhollerinden birine çağırıldı.

Müzikholde ilk temsilini veriyordu. Partende, localarda, tek boş yer yoktu. Biletler daha avlar önce satılmıştı. Klara da locada idi. Hani eski küçük Klara şimdi ki bar addedilen bir kadın olmuştu.

Halk memaundu. Tiyatroda kahkahadan başka ses duyulmuyordu. Klara dikkatli dikkatli baktı. Onu sisman vücudüne rağmen gülmeye bulmadı. Sempatikti, cana yakın halleri vardı.

Perde kapandı, alkışlandı. On iki defa perde açıldı. Dik her perde açılıştaki üç reveranstan otuz altı reverans yaptı. Sahnenin arkasındaki odasına girdiği zaman kürkleri, elmaslar içinde bir kadın onu bekliyordu. Bu kadın Klara idi.

Görün görün boynuna atıldı. Ve eskiden olduğu gibi, fakat başka bir kelime ile hitab etti:

«Benim miniminim, nihayet seni bulabildim.»

Şehrimizde yapılacak un stoku

Hükümetin şehrimizde büyük bir un stoku vücutte getirilmesi hakkındaki kararı alacakları tebliğ olunmuştur. Belediye bu hususta derhal faaliyete geçmiştir. Belediye Toprak Mahsulleri Ofisine temasa geçerek bu un stokunu kısa bir zamanda hazırlıyacaktır.

Öğretmenler yardım cemiyetinin kongresi

İstanbul Öğretmenleri Yardım Cemiyetinden: Cemiyetimizin 1941 yılı kongresi 26 Nisan 1941 Cumartesi günü saat 15 te Eminönü Halkevi salonunda yapılacaktır. Arkadaşların tesrifleri rica olunur.

Sütler sıkı kontrol edilecek

Belediye son zamanlarda bazı semtlerde görülen süten zehirlenme hâdiseleri üzerine mandralara ve süt satışlarının sıkı bir şekilde kontrol edilmesini alâkadarlar bildirmiştir. Sütlerden sık sık numuneler alınacak ve kimyahaneye gönderilecektir.

SPOR

Bugün yapılacak futbol maçları

23 Nisan bayramı dolayısıyla bugün Kadıköyde iki mühim futbol maçı yapılacaktır.

Dört klub tarafından organize edilen maçlar şu şekilde tanzim edilmiştir:

İlk olarak Galatasaray-Fenerbahçe B takımları saat 13 te karşılıklı karşılaşılacaktır.

İkinci maç Fenerbahçe ile Beyoğlu Gençlik klubü arasında oynanacaktır. Beyoğlu Gençlik klubü birinci ligde kuvvetli sayılan takımlardan biridir. Aralarında ecebî tebaasından oyuncuları bulunan bu takımın Fenerbahçe ile yapacağı maç oldukça enteresandır.

Bu maç saat 15.30 da hakem Saminin idaresinde başlanacaktır. Üçüncü maça Galatasarayla Takım Gençlik arasında saat 17 de başlanacaktır.

Galatasaray takımı uzun zaman danberi Taksim Gençlik takımı ile karşılaşmamıştır.

Taksim Gençlik takımı bu mevsim birinci lige geçecek vaziyette sağlam bir takımdır. İki takım arasındaki bu maça da hususi bir ehemmiyet vermek lazımdır.

Atletizm hakem kursu

İstanbul mintakası Atletizm Ajanlığı tarafından hazırlanan hakem kursu 28 Nisan Pazartesi günü saat 6 dan itibaren mesaisine başlayacaktır.

Hakem kursunda İthami, Naifi ve Firuzan muallimlik yapacaklardır.

İlkbahar atletizm müsabakaları

İstanbul Atletizm Ajanlığından: 27 Nisan 941 Pazar günü ıera edilecek olan ilkbahar müsabakaları için aşağıda isimleri yazılı hakem arkadaşlarına sabah saat 10 da Kadıköyde Fenerbahçe stadına tesrifleri rica olunur.

Mübeccel, Jale, Hidayet, Adil Giray, Naif Moran Tevfik Böke, Hüsamettin Görel, Cemil Uzunoglu, Musa Kâzım Uzunoglu, Firuzan Tekil, Zeki Yumuk, Dr. Nurettin, Zeki Gökçük, C. Başaran, Sadık Ceylan, İ. Bakır, Fethi, Nadolski, Süleyman, Meccî, Şakir, Nuri Ors; Hamdi Saver, İbrahim Hakkı, Ragıp Sezgin, Halât Hekimoğlu, Hilmi, Mufahham, Agobyhan, Kâmrân Tekil, İbrahim, Mufahham Elmen, İskender Sungur, Kaya Atakurd, Selim Duru, Yasumidis; Sakalak; Bilek; Andonyan; Zeynel Akan; dere; Davud; Klopstok; Rifat Sabahattin Duraz; Nedim Aydınoğlu; Hüsnü Can; Cevdet; Fahri; Suad.

Seri bisiklet yarışları

İstanbul Bölgesi Bisiklet Ajanlığından:

1 — Seri bisiklet yarışlarına 4 üncüsü 27/4/1941 tarihinde müsaâdîf Pazar günü sabahı Topkapı ile Silivri yolu üzerinde ve 125 kilometrelik bir mesafe dahilinde yapılacaktır.

2 — Yarışa tam saat 9.30 da başlanacaktır.

3 — Koyuya iştirak edecek bisikletçilerin hazırlanmış oldukları halde Topkapıda hazır bulunmaları ve isimlerini hakem heyetine kaydedilmeleri lazımdır.

Vatandaşlıktan iskat

Ankara, 22 (Hususî) — Yabancı bir devlette vazife alan ve tebliğlere rağmen bu vazifeyi terketmeyen Necati Akan, Türk vatandaşlığından çıkarılmıştır.

NİCİN NEREDE NASIL

Bir çömleğin esrarı

Kuru balçıktan su karıştırmaksızın çömlek yapmak kabil midir?

Balçıktan çömlek yapabilmek için her şeyden önce balçık çamuru yapmanız lazımdır. Biz balçık çamurunu, balçıkla suyu karıştırmak suretiyle elde ederiz.

Acaba susuz iş görmek kabil değil midir? Yani su olmadan da balçık çamuru elde edebilir miyiz? Balçıktan çanak, çömlek yapabilir miyiz?

Evet yapılabilir. Bugün öyle bir takım aletler icad edilmiştir ki bir damla su kullanmadan bu aletlerle tazyik edilen balçıktan, çanak, çömlek, çini vesaire yapmak mümkün bir hale gelmiştir.

Bu su suretiyle cereyan etmektedir: Kuru balçık çeliktan kalıplara konmakta ve istenilen şekilde bir şekilde tazyik edilmektedir. Bunun için fevkalade yüksek, 200 havayı nesimlik bir tazyik lazımdır.

200 havayı nesimlik bir tazyikin ne olduğunu bilir misiniz? Buna muadil bir tazyik elde etmek için, meselâ ağzına kadar dolu dört yük vagonu kullanmak lazımdır. Bizim elimizde bu derecede ağır bir tazyik vasıtası mevcut değildir. Elle böyle bir tazyik icra etmenizde de imkân yoktur.

Tazyikle su arasında ne münasebet var? Yani, bir balçığı su ile karıştıracak olursak el gibi ufak bir tazyikle ona istediğimiz bir şekli verebildiğimiz halde kuru bir balçığa neden bu kadar büyük bir tazyike ihtiyaç var?

Burada suyun rolü, tıpkı makinelerdeki yağın rolü gibidir. Yani, makinelerdeki yağ, nasıl makine için kaymasını kolaylaştırırsa, burada da su, balçık zerratının kaymasını kolaylaştırmaktadır. Balçığın yumuşaması demek, balçık zerratının kolayca kaymasından başka bir şey değildir. İşte balçıktan su veya bu şekilde, meselâ çömlek yapma hususunda, bizim arzu ettiğimiz şekli almamızdır.

Tazyik te bu vazifeyi yapmaktadır.

Bir bayanla tanışmıştım. Hakikanda biraz tafsilât vereyim: Güzele idi. Göze çarpardı. Fakat az görgülü ve tahsili kıtı. Evine, çoçuğuna çok bağlı olduğu her halinden anlaşılıyordu. Şikâyet etmiyordu. Fakat kocasının kendini bir zamandır ihmal etmesinden muztarıbdı. Zamanla dost oldu. Bana anlattı, kocası genç bir memurmuş, uzak bir vilâyette çalışıyormuş. Onu görmüş, sevmiş ve evlenmişler. Orada mes'ud yaşıyorlarmış. Kocasının memuriyeti İstanbulla nakledilmiş. İstanbulla gelmişler. İşte kocanın ihmalî ve bu yüzden tahaddüs eden geçimsizlik bu zamandan başlıyor.

Kocasını da gördüm. Fena alâkâh bir kimse değil, iyi yetistirmiş, iyi görmüş ve iyi vşamış. Karısına karşı başkalarının yanında iyi ve müşfik görünmiye cebraı nefis ediyor. Fakat onun biraz acemi hareketleri kendine eza veriyor. Başkalarının da sezip

Nasıl evlenmişlerdi, sonunda ne oldu?

sezmediklerini anlamak ister gibi daima etrafındakilerle alâkadar.

Hâdiseyi tahlil edelim: Bu genç yaşadığı muhitten, tanıdıklarından uzaklaştı. Genç kız tandı, genç kız muhittin güzeli, iyisi, mükemmeli idi. O muhittine girmiş genç erkeğin fikirleri de muhitten çerçevesinde tahdid edilmişti. Heride olacağı hissedeemedi evlendiler.

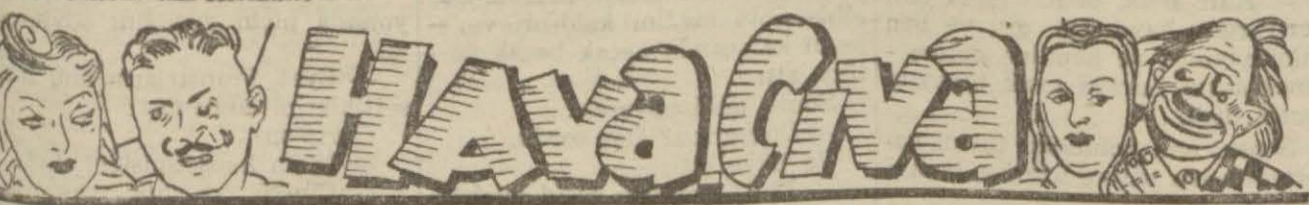
İstanbul döndükleri zaman iş değişti. Çünkü genç erkek esasen ahsak olduğu muhite bir an içinde intibak etmişti. Tabii kadın edememisti. Genç erkek bu muhite onu artık mükemmel bulmuyordu.

İşte mes'ud başlayan bir izdi-vaç, ve sonradan inkisar.

Bay Salim, Sizin bana anlattığınız aşk hikâyesi buna çok benzer, siz yolun başlangıcındasınız. Yolun sonunda her ikinizin bedbaht olmanızı için bu izdivaçtan vazgeçiniz.

TEYZE

«Son Posta» nun tekrifası: 26

YAZAN : EKREM REŞİD

ne çok tatlı, çok neşeli, her türlü kaygudan âri olarak göründü. Tebeşürümün gören Dürrü:

— Nasılsın?... Keyifler yerinde mi?..

Diye sordu. Dürrü iyi bir arkadaşta. Ona iyi bir cevap vermek lazımdı.

— Doğrusunu istersen fena değil...

— Öyle ise bunu da içi!..

— Diyerek Melpomeni bir üçüncü kadeh uzatıyordu.

— Yok elmasım!.. Sen içirirsen içerim!..

Böylelikle hayatının üçüncü rakı kadehini de Melpomeninin elinden içti. Bu üçüncü kadehin

tesiri bir nevi emniyet, cesaretle sabit oldu. Bu cesaret, bu emniyetle beraber Şetvana belâgat geldi. Rakı hakkında şöyle bir muhakeme yürütmeye başladı:

— Doğru söylemek icab ederse rakı tabir edilen bu nesnenin ilk yudumu boğazı yakıyorsa da ikinci ve üçüncü yudumları kalbe neşe ile karışık bir ferahlık vermekten geri kalmıyor... Nerede benim kadehim Dürrüçüğüüm?... Sen çok iyi bir çoçuksun!.. Senin böyle olduğunda ötedenberi bilir dim ya... Şerefine!..

Masadaki samimiyet gittikçe büyüdü. Melpomeni şimdi Şetvanı gördüğü gibi, cekefinin iç ceb-

lerini karıştırıyordu. Şetvan bu güzel kadının cilvelerine:

— Elmasım, sultanım, canım, cananım!..

Demekle ve gülümsemekle muka bele ediyordu. Dürrü kadehini kaldırdı.

— Şetvan, haydi, Melpomeninin şerefine!..

— Hay, hay!..

Kadehler birbirini takip ederek boşalıyordu. Şetvan şimdi adamakıllı coşmuştu. Bir müddet-tenberi bulanık ve çift gören gözleri tatlı bir baygınlık tesirile kapanyordu. Ömründe Şetvan kendini bu derece rahat, neşeli, hafif hissetmemişti. Titriyen şahadet parmağı ile Melpomeniyi Dürrüyü göstererek...

— Ruhu revanım, diyordu, biz bu zatla çok sevişiyoruz... Bera-ber büyüdük... Ta çocukluktan beri beraber... Evet beraber ceviz oynadık... Kılıse bahçesinde ceviz oynadık... Evet, ceviz bahçesinde kılıse oynadık... Senin anlayacağın çok çok sevişiriz Biz onunla adeta iki kardeşiz!.. Doğil mi?..

Değil mi şey... Ayol ismin neydi?.. Ayol neredesin?..

Şetvan masa başında yalnız kalmıştı. Melpomeni de Dürrü de silinmişler, kaybolmuşlardı. Şetvan buna bir türlü inanamıyordu. Gözlerini açtı, kapadı, elleriyle iyice öğüstürdü:

— Hayırdır inşallah!..

Dedi. Fakat ne Dürrüyü, ne Melpomeniyi görebildi. Şimdi yanında ufak tefek bir kız oturmuş gülmüştüyordu.

— Kızım sen kimsin?..

— Ben Şakrakım.

— Şakrak... Çok güzel isim... Şakrak!..

— Ya senin adın nedir tonto num!..

Kız ona tonton demisti. Tonton ha?.. Ah ne güzel havatlı bu hayat!.. Ne cilveli kızlardı bu kızlar... Ne tatlı, ne mes'ud anlar yaşanıyordu. Hele su Şakrakın tatlı dili, neler söylüyordu, durmadan neler sövüyordu:

— Şakrak devio geçme. Ben istikbalin en büyük yıldızım... Beni burada gördüğüne şaşma...

Tesadüfen girdim... Seni gördüm o saat hoşuma gittin!... Ya sen?.. Bakalım benim hoşuna gittim mi?..

Hosa gitmek de söz müydü!.. Şetvan bayılıp ayılmıştı. Ömründe su Şakrak kadar fındık kurdu çıtıptı kız görmemişti.

— Öyle ise gel benimle beraber, Gardenbara gidelim!.. Ora da numaram var... Beni numaramda gör de o zaman bayıl, ayıl!..

Şakrak kalkmıştı. Şetvan da kalktı, fakat dizleri pek yumuşamış, titrek olmuştu. Hafifçe sendeledi.

— Oldu olacak... Gidelim!..

Dedi. Koço imdadına yetmiş, koluna girmişti. Meyhaneciyi görerek tesviye edilecek bir hesabın olması lazım geldiğin hatırladı:

— Evlâd... Borcumuz kaç kuruş?..

— Verilmiş efendim!.. Madam Melpomeni vermiş!..

— Bak!.. Bu olmadı işte!.. Bizi mahcup etti!..

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Izmirde

Seylâbdan zarar gören çiftçi için traktör veriliyor

Izmir (Hususi) — Ziraat Vekâletinin seyilâb mantakasındaki hal-kin arazisini sürdürmek için Menemene gönderdiği iki traktörden başka bugün de aynı kazaya üç traktör daha gelecek ve hepsi birden seyilâbdan zarar gören çiftçilerin araziini sürmeye başlayacaktır. Traktörleri kullanacak usta makinistler de Menemene gelmiştir.

Vilâyet ziraat müdürü Refet Diker ve Bornova ziraat mektebi müdürü B. Hilmi Tunaboşlu traktörlerin çalışma tarzını yerinde tetkik ederek şehrimize dönmüşlerdir.

Bir traktör günde 50-60 dekar arazi sürmektedir. Bu suretle mevsim zarfında beş traktörle Menemen, Bergama ve Foça kazalarında seyilâbdan zarar gören müstahsillerin arazisi tamamen sürülmüş olacaktır. Traktörlerin sarfettikleri mazot ve kâhna yağ, gayet cüzdür. Bunun masrafı arazisi sürülen çiftçilerden alınacaktır. Memnuniyetle öğrendiğimize göre bir çiftçi, bütün gün arazisini sürmek için çalışacak bir traktörün masrafı olarak yalnız 25-30 kuruş ücret verecektir. Halbuki bir çift ile günde ancak üç dönüm arazi sürüldüğü malumdur.

Ziraat Vekâletinin bu hayırlı ve müstahsil için çok faydalı yardımı, bütün Menemen mantakası çiftçileri arasında şükranla karşılanmıştır. Menemen, Bergama ve Foça kazalarındaki araziyi sürülecek, sürmek mümkün olursa traktörler Ödemiş ve Tire kazalarına gönderilecek, oralarındaki arazi de sürülecektir.

Izmirde bir arabacı bir kadına tecavüz etti

Izmir (Hususi) — Karşıyakanın Çiğli köyü ile Menemenin Kalkıç köyü arasında bir vak'a olmuştur. Çiğli istasyonunda Marmarisli Süleyman kızı 30 yaşında Şükriye Güngördüğü köye götürmek üzere arabasına bindiren ve Kalkıç köyüne götürmek üzere yola çıkan arabacı İsmail oğlu Hüseyin, yolda zorla kadına tecavüz etmiş ve içerisinde bulunan 50 lira 60 kuruş paralarını da almıştır. Şikâyet üzerine suçlu tutulmuş, adliyeye verilmiştir.

Menemende iki genç amcalarını öldürdüler

Izmir (Hususi) — Menemenin Emirâlem nahiyesinde kanlı bir kavga olmuştur.

Mustafa oğlu Kadir Ayyıldız ve kardeşi Ali Ayyıldız, amcaları aynı köyden Mehmed oğlu Süleyman Ayyıldız bir bakla tarlası meselesinden sopa ile bağından yaralanmışlar, Süleyman da Kadiri köreği aramasına sopa ile vurmaya suretile öldürmüştür. Kadiri küçük kardeşi Ali de Süleymanın sopa darbeleri elinden yaralanmıştır. Katil tutulmuş, adliyeye teslim edilmiştir.

Urlada göçmen evleri inşaatı

Izmir (Hususi) — Vilâyet iskân müdürü Dr. Ziya Fuad Urla kazasında göçmenler için inşa edilmek üzere olan göçmen evlerini görmüş, göçmenlerin vaziyetini tetkik ederek şehrimize dönmüştür.

İskenderun yakın zamanda büyük bir şehir haline gelecek

Hatayın anavatana ilhakından sonra şehirde birçok caddeler açılmış, otel, gazino ve muhteşem binalar süratle yükselmiştir

İskenderundan güzel bir görünüşle kaymakam Mehmed Ali

Hatay muhabirimiz yazıyor: İskenderun körfezinin askeri ve iktisadi bakımlardan haiz olduğu ehemmiyet, daha ilk devirlerde kendisini göstermiş ve burada ilk kasaba Subarlar tarafından kurulmuştur. Ancak, küçük mikyasta kurulan bu kasabanın zaman ve istilâlarla harab düşmesi üzerine yerinde yeni kasabalar kurulmuş ve kavuştukları inkişaf dolayısıyla tarihe geçmişlerdir. Bunların en mühimleri bugünkü İskenderunla Miri-yandüs bir Finike kolonisi idi ve milâddan 500 yıl önce büyük bir şöhrat sahibiydi. Makedonyalı büyük İskenderin Erzincan civarındaki İsus ölümlerinde Darayı mağlûb ederek cenubu şarkıye sarkması Finike müstameresinin tahribine ve bugünkü kasabanın kurulmasına yol açtı. Fakat, Makedonyalı fatihin ismine zafetle Aleksandretta tesmiye edilen o günkü kasaba bugünkü kasaba değildir. O da zamanla bünyesini, şeklini ve rengini değiştirmiş ve yalnız adını muhafaza etmiştir.

İskenderunun coğrafi mevki iktisaden terakkisine son derece müsaid olduğu halde alâkasızlık yüzünden inkişaf edememiştir. Bunda, etraftaki bataklıkların da tesir ve etkili vardır. Cumhuriyet hükümeti bu bataklıkları kurutmaya ve İskenderun limanını her türlü modern tesisatı cami olacak şekilde yeni baştan inşa karar vermiştir ki, bunların tahakkuku halinde bugünkü durumun süratle değişeceğine şüphe yoktur. Ayrıca İskenderunla Gaziantep arasında bir asfalt yolu inşası ve bir balık konserveleri fabrikası tesisi düşünülmektedir. Bütün şark ve cenub vilâyetlerimizin en yakın bir ihrac ve idhal iskelesi bulunan İskenderunun bilhassa iktisaden en parlak bir istikbale namzed olduğu muhakkaktır.

Şehir imar bakımından oldukça alâka görmüştür. Ana caddeler müntazam ve asfalttır. Kâfi derecede geniş olan bu caddelerin yanlarında süs ağaçları ve büyük, güzel binalar yer almıştır. Mükemmel bir hâl, mezbaha, umumî helâ, yeni mezarlık, buz fabrikası tesis edilmiş, plâj ve parklar açılmış, elektrik ve su ihtiyacı giderilmiş, kanalizasyon yapılmış, resmî ve hususî birçok mebanî kurulmuştur.

Mahallî teşekküller şehrin diğer

İhtiyaçları üzerinde durmakta ve hazırlanan plâni tatbik çalışmaktadır. İktisadi tesislerle hemahenk olarak bir ümran faaliyetinin de başlıcağı ve İskenderunun yakın bir atide modern ve konforlu bir Avrupa şehri haline geleceği daha bugünden kabul edilebilir.

Halen on bir bin nüfusa malik bulunan İskenderunda kültür hareketleri de ileridir. Türk Maarif Cemiyeti önümüzdeki yıl burada bir kollej açmağı kararlamıştır ki, bunun gençlik üzerinde derin bir memnuniyet hasıl ettiğini kaydetmek isterim. Maarif kolleji, İskenderun maarifinin inkişafında en büyük rolü oynacaktır. Maarif Vekâletinin umumî kütüphanesinden azami istifade edilmekte ve Halkevi faydalı mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir.

İskenderunda sayfiye hayatı başlamak üzeredir. Mayıs ayı içinde birçok aileler Soğukoluk ve Nergizlik yaylalarına çekilirler. Her iki yayla manzara, hava ve su cihetlerinden fevkalâde zengindirler. Buralarda caddeler, otel, gazino, lokanta ve elektrik gibi medenî tesisat ta vücade getirilmiş ve birçok muhteşem binalar yükselmiştir.

Akhisar tütüncüler bankasının toplantısı

Akhisar (Hususi) — Akhisar tütüncüler bankasının yıllık heyeti umumiyeye toplantısı yapılmıştır. Toplantıda Ticaret Vekâletinin temsil müraakib sıfatıyla kaymakam Hikmet Akman bulunmaktadı idi. Toplantıda bankanın bir yıllık muamelesi ve bilanço vaziyeti tetkik edilmiş, altı yüz otuz bin liranın esasından mütevellid otuz küsur bin lira temettü üzerinde bir parça tevakkufl olunmuştur. Ticaret Vekâleti adına kaymakamımız, Mahiye Vekâleti müessesisi ve hususî muhasebe vekili bu paranın ehemmiyetini ileri sürerek hissedarlara tevziinden ise sermayeye ilavesini ve bankanın takviye ve sermayenin tasinine tahsis edilmesini teklif etmiştir. Bilançonun tetkikini müteakib idare heyeti seçimine geçilerek eski heyeti idare ibka olunmuştur. İki müraakibden birisi istifadeylediğinden heyeti umumiyeye bir müraakib kâfi geleceğinden ittifak etmiştir.

Hatayda

Çiftçi çeltik ziraatine büyük bir ehemmiyet veriyor

Kırıkhan (Hususi) — Kazanmazda bu yıl çeltik ekimine hususî ehemmiyet verilmektedir. Çeltik ekicileri kanunî müddet zarfında mahallî çeltik komisyonuna müracaatla ruhsat istihsaline çalışmaktadır.

Ekim mevsimi gelip geçmek üzere bulunduğu şu günlerde komisyon daha henüz keşifleri ikmal etmediğinden müracaatlarla müsbet menfi bir cevap verememekte ve bu yüzden ekim zamanının geçmesinden çeltikçilerin büyük zararlar arifesinde bulunduğuna şüphe yoktur.

Alâkedar çeltik ekicileri izin meclisinin tesriini rica etmektedir.

Akhisar Hava Kurumunun faydalı çalışmaları

Akhisar (Hususi) — Akhisarlıların Hava Kurumuna ötedenberi yapmakta oldukları yardım, bilhassa son aylarda takdirle karşılanacak bir vaziyet almıştır. Kuruma yeniden aza yazılan binlerce vatandaşın binleri aşan taahhüdlerini sevkle ödedikleri görülmektedir. Madalya almak hakkını kazanmış olan vatandaşlara madalyaları yakında tevzi edilecektir. Bunların tevzi büyük bir törenle yapılacağından bir program ihzar edilmiştir. Merasime vali Paik Törel ile askeri komutan da davet edilmişlerdir.

Kaymakamımız Hikmet Akmanın halkımızın hamiyet ve heyecanını tahrik edici hareketleri, son ay içinde kuruma karşı olan alâkayı artırmıştır. Birçok vatandaşlar malî kudretleri nisbetinde teberrurlarda bulunmuşlardır. Bu cümleden olmak üzere Ahmed Kayalı, Hasan Kırçalı, Fahreddin Mısırcı ikişer yüz; Ahmed Alper, Mehmed Satır, Süleyman Niyazi, Adil Bilge, Tefvik Köleoğlu, İbrahim Gürsel yüz; Hasan Özkaya yüz kırk; Seyfullah Gürçay, Ömer Büyükyazgan, Hâbil Aksel altmışar; Ahmed Erdayı, Yusuf Kenan, Esad Arel, Ahmed Kırkaçlı, Basri Özyay, Hayri Çelikoğlu, Mehmed Hulûsi, Mustafa Tepeköylü, Emin Şerif Kuzana, bakkal Tahsin, Ahmed Boncukluoğlu, uncu Abdürrahman elliser; Mehmed Ali Yemişçi, zahireci Hasan, İsmail Oruçlar kırkır; İzzet Keresteci otuz beş; Mustafa Yemişçi, zahireci Abidin, Mümin Kozakçı, Ziya Karaman, Mehmed Şentürk, Mehmed Usarlı otuzar; Yusuf Esin otuz beş; Cafer Fehmi, Osman Daloğlu, Ahmed Tikveşli, Vehbi Dedeoğlu, Mustafa Özsalor, Mehmed Arif, Hüseyin Kırçalı, Mehmed Cemal, fırıncı Hakkı, Karaman ve Salim yirmi beşer; Ali Çağlar, Yusuf Saygın, Yahya Necati, Nuri Şataf, bayı Hilmi ve Osman Altınışık yirmi beşer lira teberrü etmişlerdir. Bunlardan başka yapılan diğer teberrürlere bu miktar üç bin beş yüz küsur liraya balığı olmuştur. Bu rakam, bir aylıktır. Teberrüat devam etmektedir.

Niçin-Nerede-Nasıl?

(Baştarafı 5 inci sayfada) lursa balık ellerimize yapışarak iş görmemize mani olur. Bilâkis su az gelecek olursa o zaman da balık zerrelere dağılacaktır.

Bu işi yaptıktan sonra hamur haline gelmiş olan balığın içine biraz kum koyalım. Fakat o suretle karıştırılmı ki, kum hiç belli olmasın. Bütün bunları yaptıktan sonra, şimdi artık çömleği yapmaktan başka yapılacak bir iş kalmamaktadır.

Birinci tecrübeye muvaffak olmamamız da mümkündür. Çünkü balık çömleri için bazı balıklar fazla kum, bazıları ise daha az kum isterler. Kumun ve suyun miktarını tayin edecek en emin vâsta tecrübelerdir. Şayet ilk yaptığımız hamurdan çömlek yapmaya muvaffak olamadıysanız ikincisini, üçüncüsünü tecrübeye ediniz. Muhakak dördüncüsünde, beşincisinde muvaffak olacaksınız.

Lâkin çömleği yaptıktan sonra da iş bitmiş olmuyor. Ona söyle uzaktan, yakından, baktınca derhal eğri bögürü ve çirkin olduğunu fark edeceğiz. Şayet bu çömleklere yuvardan bakacak olursak, bunun yuvarlak olmadığını, dişî ağnyan, su-ratı şimşir bir adama benzediğini göreceğiz.

Esasen el ile bundan iyisini yapmak da mümkün değildir. Bu, adeta pergelisiz, el ile daire çizmeye benzer. Ne kadar itina edersek edelim el ile çizdiğimiz daire mutlaka eğri olur.

Peki, çömlekliler kendi çömleklere nasıl oluyor da böyle müntazam yapıyorlar?

Çok basit bir şekilde, çünkü çömleklilerin dususu tezgâhları mev-cuddur. Çömleklilerin tezgâhı, yuvarlak bir tahtadan ibarettir. Bu yuvarlak tahta bir mişver etrafında devretmektedir. Bu tahta ayakla hareket ettirilmektedir. Çömleği bir parça hamuru tahtanın orta yerine koyar. Büyük parmağıyla hamurun orta yerine bastırır, diğer parmaklarıyla da hamuru dışarıdan tutar.

Tahta ayakların yardımıyla döndükçe, bunun üzerindeki hamur da döner ve iş parmaklara temas ederek yuvarlaklaşır.

Bu neye benzer bilir misiniz? Tıpkı pergelde daire çizmeye. Yalnız burada, pergel sabit, daireyi üzerine çizdiğimiz kâğıd mütaharriktir. Çömleği de pergel vazifesini gören çömleğin eli ve parmakları; kâğıd ise; çömleğinin hamurunu koyduğu yuvarlak tahta yani çömlek çinin tezgâhidir.

İyi, kötü çömleği yaptık. Bunu bir iki gün kurumağa terk edelim. Çömlek kuruduktan sonra bunu pişirmek mecburiyetindeyiz.

Çömleğin kuruması kâfi değil mi? Onu niçin pişiriyoruz?

Çünkü çömleği pişirmeyecek olursak onun içine su, veyahud sulu şeyler dolduramayız. Aksi takdirde çömlek tekrar hamur haline gelir. Tabii böyle bir çömlek hiç bir işe yaramaz.

Çömleği nasıl pişireceğiz? Basabağı. Onu bildiğimiz fırının içine koyacağız. Yalnız, çömlek pişerken bazan bir aksilik olmak ihtimali de mevcuttur. Çömlek iyice kurumamış ise fırına konduğu zaman derhal dağılılabılır.

Niçin?

Bilirsunuz ki çömlek balıkla sudan yapılmıştır. Çömleği kurumağa terk etmek demek, balığın içindeki suyun uçmasını temin etmek demektir. İşte bu çömleği iyice kurutmamış bulunursak, o zaman fırının içine atılan bu çömleğin içindeki sular, şiddetli hararet karşısında derhal buhar haline inkılâb ederler. Halbuki buharın hacmi sudan

çok fazla olduğu için buhar haline gelmiş olan su, derhal bulunduğumuz yerin duvarlarını çatlatarak dışarı fırlar. Ve bunun neticesinde çömleğin dağılır.

Buna meydan kalmamak için çömleğin fevkalâde iyi kuruması lazımdır.

Fırına attığımız çömlek pişirdiğimize göre, şimdi yaptığımız çömleği niçin fırına koyup pişirdiğimizi tetkik edelim.

Pişme esnasında balık zerrelere hararetin tesiri birbirlerine yapışır. Adeta ufak ufak, ve ayrı ayrı zerrelere halinden çıkarak tek tek kütle haline gelirler. İşte bunun için dir ki fırında pişmiş bir çömlek veyahud bir çini, ayrı ayrı balık zerrelere halinden çıktığı için artık su temasla birbirlerinden ayrılmalarına imkân kalmaz!

Pişmiş bir çömleğin veyahud çininin artık bir daha balık haline gelmesine imkân yoktur.

Aradan iki üç saat geçmiş olsa-çağı için şimdi artık fırına koyduğumuz çömleğimizi çıkarabiliriz. Çömlek fırından çıktığı zaman kırmızı - kiremidir bir renkte olacaktır. Artık bu çömleğin içine korkmadan su koyabiliriz.

Fakat fırından çıkmış olan bu çömleğin gene bir kusuru vardır. Böyle bir çömleğin içine su dolduracak olursak, bu çömleğin, içine konan suyu tedricen dışarı vereceğini göreceğiz! Buna halk arasında "suyu sızdırıyor" derler.

Peki bu nasıl olur? Hangi çömlek pişince sudan korkmayacaktır?

Doğru. Çömlek pişince gene sudan korkmaz. Yani su ile temas edince çamur haline, balık haline gelmez! Fakat fırında pişen çömleğin balıkları birbirlerine yapıştırmak, ne de olsa, bazı kısımları arasında, gözle görünmeyen ufak ufak boşluklar kalır. İşte su bu boşluklardan dışarı sızar.

Fakat insan oğlu buna da çare bulmuştur. Evlerimizde bulunan çömleklere dikkat edecek olursak bunun, iş tarafından, ince, şeffaf bir tabaka ile örtülmüş olduğunu göreceğiz! Bu tabaka, veyahud halkın tabirince bu "sakası sırtı", çömlekte veya çinideki delikleri (mesaleleri) tıpkı bir pencere gibi kapatır. Şayet biz fevkalâde küçükler için içine girmek imkânlarını bulsak bunun içinde, yılanvaki kıvrılan bir takım koridorların bulunduğunu gördük. İlk önce müthiş bir karanlık karşılaştık. Fakat koridorun içinde yürüdükçe, nihayet, ışık bir yere gelirdik. Fakat bu ışık yerle dışarı arasında ince ve şeffaf bir tabaka bulunduğunu fark ederdik. İşte bu tabaka "sakası sırtı"dır. Biz buradan dışarı çıkamayınca tekrar geri dönelim. Ve kendimize bir başka yol arayalım. Fakat nafle!

Bu yılanvaki koridorun içinde ne kadar yürürsek yürüselim, eninde sonunda varacağımız nokta, gene o şeffaf duvar olacak...

Bir çömleği "sırt" ile örtmek çok kolaydır. Bunun için tuzu kumla karıştırmak ve bunun içine su ilâve etmek lazımdır. Bu mahallüde, çömleği pişirmeden önce çömleğe sürmek lazımdır. Tuz, kum ve balık hararet tesiriyle kaynaşarak bildiğimiz "sakası sırtı" meydana gelir.

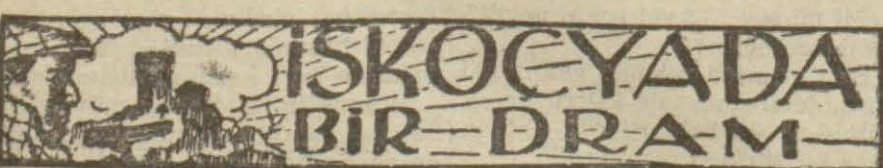
Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

şuyorum ve dünyanın gafil gözlerle çok korkuncu görünen manzaranın hiç korkmuyorum. İcim ümidle ve hattâ çok daha iyi günlerin pembe ümidlerle dolu!

Muhittin Biçgen

«Son Posta»nın tefrihası: 90

Yazan: Valentin Williams

lane otelinin alâmeti farikası yoktur.

— Sizden başka bu sabah bu odada kimler bulundu?

Garrisonun bu sualine oda hizmetçisi şu cevabı verdi:

— Mösyo Vêrity'den ve kaptan Mac Kenzieden başka hiç kimse.

O, sizin kendisini çağırması olduğunu söyledi.

— Acaba burada bu kibrit kutusuna o mu unuttu?

— Buna, evet diyemeyeceğim, mösyo. Zira gemide bu kutular dan pek çok var. Her tayfa bu kibritlerden kullanıyor.

Garrison tekrar sordu:

— Mac Kenzieyi nerede bıraktınız yanından ayrıldınız?

— Mac Donaldın yanında. Ora-

— Şimdiye kadar onları hiç görmediniz mi?

— Hayır. Bildiğimi hatırlamıyorum.

Bu kat'i red cevabı karşısında Garrison, uşağı:

— Üstünüzde bir kibrit var mı? Diye sordu.

Dwight cepelerini karıştırdı ve cebinden bir kutu bulup çıkardı. Bunun üzerinde bir aspirin fabrikasının reklam markası vardı.

Garrison:

— Başka kibritler var mı? diye ilâve etti. Hepsinin onların bana veriniz... Haydi çabuk olunuz. Cebelerinizi iyice arayınız.

Oda hizmetçisi beş altı kutu daha bulup çıkardı, fakat bunların hiç birinin üzerinde Mac Far-

da balıkların denizlerden, fırtınalardan ve balık nevirlerinden uzun bir bahse girişmişti. Ben ayrıldığım zaman hâlâ konuşuyordu. Fakat kahvaltı için geri dönecektim, bunu biliyorum.

Garrison:

— Kendisinin buraya dönüp dömediğini öğrenmek istiyorum, dedi.

Hizmetçi:

— Peki, mösyo. Affedersiniz, dedi.

Zira kendisini bir hıçkırık tutmuştu. Elile ağzını kapıyarak öksürmeğe başladı.

Fakat bu hareketi ona müvazzenesini kaybettirdi ve hafifçe sallandı.

Garrison bir adım öne doğru yürüdü:

— Çok mu zıkkımlandın, iyice sarho olmuştun! diye haykırdı.

Hizmetçi sırtarak cevap verdi:

— Bir kadehcik viski içtim. Bunun için mi beni azarlıyorsunuz? dedi. Bu, çok manasız bir şey... Ve elile yeniden masanın kenarına tutundu.

Eferdisi, ona hiddetli hiddetli baktı:

— Kâfi artık, dedi. Sana izin veriyorum, haydi çık, git; ve ben çağırılmayınca ve kendine gelmeyeince sakın buraya ayak basayım deme, dedi.

Sonra, onu kolundan tuttu, galieriye doğru itti ve üzerine kapıyı kapadı.

Dişleri arasından homurdandı.

— Zaten sonu bu olacaktı, dedi. Kapının eşliğinde görünen Phyllis:

— Girebilir miyim? diye sordu. Sonra şunu ilâve etti:

— Dwight'e ne oldu? Garrison ümitsiz bir halde:

— Köye gidip bir hayli sürtmüş, sonra da fitil gibi sarhoş olarak buraya dönmüş, dedi.

Sonra sözlerine acı bir şekilde devam etti:

— Eğer ben bu kadar mesgul bulunmasaydım, karşında hizmetçimi sarhoş görmiyecektim. Sizin nasihatlerinize göre hareket etmediğime ve daha o zaman bu-

radan ayrılıp gitmediğimize o kadar müteessirim ki...

Genç kız bir fotöye oturdu. Dar elbisesinin eteğini kaldırdı ve alevine karşısında bacak bacak üstüne attı.

Sonra gülümsüyerek:

— Doğru mu? diye sordu. Ve ilâve etti:

— Phil, gizli bir geçid keşfetmiş, öyle mi? Bana bu hususta biraz izahat veriniz.

Garrison her şeyi anlatıp bitirdikten sonra genç kız:

— Fakat eğer katil şato sahibinin kendisi olmasa bile katilin kim olduğunu bilmek lazımdır. Zira şüphe altında bulunuyor.

— Mantıkan haklı görünüyorsunuz. D'Arenne ona santaj yapmak istiyordu; bu ihtiyarın bize namusu üzerine söz verdiğini işittim olsaydınız...

Sözünü kesti; sonra sordu:

— Phyllis, size d'Arenne, dostu genç Mac Reay'den hiç bahsetmedi mi?

Genç kız:

— Hayır, dedi. Bana onun sa-

dece biraz çılgın olduğunu söyledi, işte o kadar.

— Bu delikanlının yabancı lejyonuna niçin girdiğini söylemedi mi?

— Evet, Fransızların onu hapsedtiklerini söylemişti.

Garrison:

— Niçin hapsedmişler? dedi.

— Çünkü casusluk yapmış da ondan.

— Casusluk mu yapmış? Kimin hesabına?

Genç kız omuzlarını kaldırdı:

— D'Arenne bunu bana söylemedi. Bana söylediği şey, eğer genç Mac Reay ortadan kaybolmamış olsaydı, Fransızların kendisini Seytan adasına gönderecekleri idi.

Arkadaş hayretten bir ışık çaldı:

— İşte bilinmesi lâzım olan bir şey! diye bağırdı. Aman Allah! Phyllis, bunu bana daha evvel niçin söylemediniz?

— Ahlma gelmemisti. Kimse bunu benden sormadı...

(Arkası var)

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

suretle Yunan ordusunun Mora yarımadasına ric'atine meydan vermek istemeyişlerini a-şıkardır. Almanların Lamyaya girmiş olmaları bu sebeble ehemmiyetlidir.

16 Nisanda Olimp dağından Adriyatide kadar uzanan Yunan cephesinin Olimp - Serfiçe - Larisa yolu ve Trhala civarlarında İngilizlerle Almanların muharebe ettikleri anlaşılmaktadır. 16 Nisanda Olimp tepesini ve müteakib günlerde Olimp'in iki tarafına Larisa ve Trhala Almanlar tarafından alınmış olduğuna göre İngilizlerle Anzaklardan mürekkep olan sağ cenahın Golos - Domeke - Agrafa dağı mevziine çekileceğini ve burada Almanların yeni taarruzlarına intizar edeceğini tahmin etmiştik. Fakat Almanların birdenbire Lamyaya girdiklerini ve İngilizlerin de Lamyanın cenubuna çekildiklerini bildirenleri üzerine vaziyet tamamıyla değişmiş ve Yanya bölgesindeki Yunan kıtaatının vaziyeti tabiatile müşkülleşmiştir.

Tebliğlerden anlaşıldığına göre Alman tazyiki dolayısıyla Yunan cephesi sağ cenahının Olimp ile Larisanın ve Trhalanın sükutundan sonra durmadan Lamyanın cenubundaki Termopil - Arta veyahud Termopil - Korent körfezi hattına doğru çekilmiştir.

Bu takdirde Lamy mevkii bu cephenin sağ cenahının ilerisinde bulunduğu Almanlar buradan Termopil geçidini tapzettek için yeniden şiddetli muharebeler yapmağa mecbur olacaklardır.

Fakat vaziyeti lâyihile anlamak ve İngilizlerle Yunanlıların Termopil geçidini yani Atina yolunu uzun müddet müdafaa edebilecek demiyebileceklerini kestirmek için dün de dediğimiz gibi Almanların Lamyayı ne gibi şartlarla aldıklarını ve Lamy cenubundaki Termopil boğazını tutan İngiliz kuvvetlerinin hal ve vaziyetini bilmek iktiza eder.

Almanlar Golosu şiddetli bir muharebe neticesinde aldıklarını bildirdiklerine göre burasını müdafaa eden İngiliz k'ıraları bir dümard muharebesi vermiş ve sonra buradan deniz yoluile çekilmişlerdir. Çünkü Golosu müdafaa eden k'ıraların Lamyaya kadafan ric'atleri mümkün değildir.

Yunanın sükutu meselesine gelince bunun Yanya ile Arnavudluk hududu arasında kalan bir kısım Yunan k'ıralarının esaretini intaç etmesi mümkündür. Fakat eğer Termopil geçidi, İngilizlerin dediği gibi kuvvetli tutulur ve Almanlar burada tevkif olunabilirse Mecova - Yanya hattının cenubunda kalan Yunan k'ıraları Arta üzerinden cenuba doğru giderek nihayet Termopil - Korent müdafaa hattının soluna girmeleri mümkündür. Fakat Termopilin Almanlar tarafından yarılması halinde birkaç gün isteyecek olan bu harekete imkân kalmaz ve o zaman garbda bulunan Yunan ordusunun Atina üzerine ric'at imdükân ve yolları kesilerek bu ordu Korent körfezi ile Arta körfezi arasındaki dağlarda müşkül bir durumda sıkışmış kalır.

Görüldüğü ki Yunan ordusu ve umumiyle Yunan cephesinin vaziyeti Termopil geçidinin uzun boylu müdafaa edilebilmesine bağlı kalmaktadır.

Şimali Afrikada:

Alman - İtalyan ordusunun Sol lunda müdafaa ve Tobrukta taarruz halinde buldukları anlaşılıyor. Fakat gene anlaşılıyor ki Tobrukta Almanları İtalyanlarla yola çıktıklarına bin kere pisman ettirecek garib vak'alar olmaktadır. Çünkü güya mahsur olan Tobruk İngiliz garnizonu saniki muhasım ve muhacim olan İtalyanlara taarruz etmekte ve onlardan küme küme esir almaktadır. İngilizler herhalde şimali Afrika vaziyetlerini düzeltmiş benziyorlar. Onlar bir taraftan Sollunda ki Alman kuvvetlerine karadan ve havadan taarruz edecek ve Tobruğu da takviye edilecek bir hale gelmişlerdir. Aynı zamanda İngiliz donanması Libya limanlarını bombardıman etmektedir. Bu mevzuda bilhassa dün safaka beraber Trablusgarbı 40 dakika bombardıman etmiş ve limandaki birkaç vapuru hasara uğratmıştır. Etilahı Almanların Sollunda bir haftaya yakın bir zandanberber durmalarından istifade eden İngilizler şimali Afrikada faaliyet göstermişlerdir.

Habeşistanda:

İngilizler Eritredeki kuvvetlerin çoğunu Misıra çekmişlerdir. İtalyan kralının Habeşistandaki vekili Düik d'Aostanın teslim tek-

Millî Hakimiyet Bayramı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

şeyi yapmaya kadirdir. Onun ayrı ni kabardığı, yani Türk duygusu coştığı zaman, dünyada hiçbir kuvvet yoktur ki kendisini yolundan çevirebilsin. Bütün milletin Mehmedcik olduğu zaman da bu milletin neler yapmaya kadir olduğunu bütün dünya iyi bilir.

Bugün, gene bütün millet Mehmedcik halindedir. Bu defaki bayram da Türk milleti silah elde karşılıyor. Mukadderatin her türlü cilvesine karşı, bu kadar yekpare bir kitle halinde duran bu millete istikbalin bütün yolları açıktır.

İngiliz donanması Trablus limanını bombardıman etti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

sal malumat alınmıştır. Donanma tarafından yapılan bombardımana İngiliz hava kuvvetleri ve donanmaya mensub tayyareler de iştirak etmiştir. Akdeniz filosunun ağır harb gemileri saat beşte bombardımana başlamışlardır. 375 milimetrik obüslerle daha ufak çapta obüslerin liman ve liman tesisi üzerine yağdırılması 40 dakika sürmüştür. Deniz ve hava bombardımanının hedefi tozu dumana boğması dolayısıyla elde edilen neticenin tayini güç olmuştur. 6 nakliye veya işe gemisiyle bir torpido muhribine isabetler vaki olduğu görülmüştür.

Karada, petrol deposu etrafında bir infilak vukubulmuş ve büyük bir yangın çıkmıştır. Demiryolu garı yakılmıştır. İspanyol rıhtımı ile deniz umumî karargâhına, elektrik santralına ve askeri bir depoya da isabetler vaki olduğu görülmüştür. Düşman sahil bataryalarının az çok mukavemetle karşılaşmışsa da bu mukavemet müessir olamamıştır.

Anadoluya gitmek isteyenler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

kelelerden Anadolunun iç kısımlarına gitmek istiyen vatandaşlar da Demiryolları vesaitile sevk edileceklerdir.

Hem tren, hem vapurla gidecek olanlar için ayrı vesikalar hazırlanmıştır.

Karadeniz havasındaki iskelelere ve iç istasyonlara gideceklerin miktarı 12 bin kadardır. Bunların sevkine vesait hazırlanmaz derhal başlanacaktır.

Vilayette seyahat vesikalatının hazırlanması için Perşembe ve Cuma gününe kadar ikmal edileceği anlaşılmaktadır. Vesikalar hazırlandıktan sonra kaymakamlıklara gönderilecek ve peyderpey sevkıyat yapılacaktır.

Karadeniz sahillerine sevkıyat işi tamamlandıktan sonra Marmara ve Ege iskelelerine gidecek vatandaşlar gönderileceklerdir.

Haydarpaşadan sevkıyat en sona yapılacaktır. Bugünlerde kendi paralarıyla Haydarpaşadan Anadoluya gidenlerin miktarı hergün çoğalmaktadır.

Sevkıyat işi hakkında alınan tedbirler Ankaradaki alskadâr makamlara arz edilmektedir.

Kıra mukaveleleri hakkında kanun hazırlanıyor

Ankara 22 (Hususî) — Örfi idare için edilen muntakalardan başka şehirlerle gitmek arzusunda olan kiraçılarla ev sahipleri arasında çıkan ihtilaflara nasıl halledileceğini gösteren bir kanun lâyhması hazırlanmaktadır. Hükümet bu işin milli kosauna kanunu ile kendisine verilen salâhiyetlerle halline imkân göstermiştir.

lifini reddetmesi üzerine onun mütebaki İtalyan ordusile müdafaa halinde bulunduğu Dessie mevkiine İngilizler birkaç cihetten yaklaşarak yeniden taarruz etmeğe başlamışlardır. Dessie mevkiî Musavva ve Asmaradan Adis-Ababaya gelen yolun Assabdan gelen kezalik Habeşistanın merkezine giden yolla birleştiği bir yerdedir. Bu yer Adis-Ababadan 260 kilometre şimalde ve Musavvadan 520 kilometre cenubdadır. Aynı zamanda Tana gölünün 260 kilometre cenub doğusundadır. Cenubi Habeşistanda dahî bir kısım İtalyanlara karşı muharebeler olmaktadır. Ancak bunların daha uzun sürmeyeceği aşıkardır. Bu takdirde İngilizler Habeşistandaki k'ıralarının çoğunu Misıra ve Libyaya nakletmeğe imkân bulacaklardır.

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Almanyanın d'plomasi taarruzu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Times gazetesi şunları yazıyor: Yunanistan asla yeni bir «Norveg» olmayacaktır.

Almanlar askeri bakımdan oldukça kadar diplomasi bakımından da faaliyet gösteriyor. Filhakika Akdenizin iki kapısına doğru bir diplomasi taarruzu yapılmaktadır. Bu siyasi taarruzun daha cür'etkârane ve harb tarihinde görülmemiş vüatte bir askeri taarruz başlangıç teşkil etmesi mümkündür. Yakın istikbal tehlikelerle doludur ve çetin olacaktır. Şimdi bize düşen vazife bu müşkül devre göğüs gerebilektir. Bu devreyi atlatsak bize kat'î zafer vâdeden daha uzak bir devreye yaklaşmış olacağız.

Times'in diplomatik muhabiri şu mütaleaları iletmiş: Alman hariciye nezareti bir taraftan İspanyaya, diğer taraftan da Türkiye ile Rusyaya karşı bir diplomasi taarruzuna geçmiştir. İspanyol kabinesi son günlerde müteaddid defa toplanmıştır. Alman propagandacıları İspanyanın Üçlü pakta girmek üzere olduğunu işarete etmektedir. Almanyanın Sovyetler Bihli'yle Türkiye nezdindeki büyük elçileri bu günlerde yeni talimat almamla meşguldürler. Alman propagandacıları Almanyanın Türkiye, ye kendisile bir ademi tevavüz pakti imzalamasını teklif edeceğini ihşas ediyorlar. Almanlar İraktaki hükümet darbesinin Türkleri endişeye düşürecekleri ümid etmektedirler. Onlara göre Türkiye'nin cenubu şarkı hududunda bulunan Irak Türkiye'nin emniyetini tehdit edebilecek vaziyettedir. İngiliz k'ıralarının Irakta gönderilmesi Raşid Fırcıyanın İngilizlere sadakat teminatı vermesi Türklerin duyabilecekleri endişeleri hiç şüphesiz tahfif etmiştir. Almanların Türkiye'ye karşı çevirmekte oldukları manevraları ve savurdıkları tehditleri daha ziyade teksif etmeleri ihtimali vardır.

Fransız - Alman işbirliği

Londra, 22 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansının Fransız hududundaki muhabiri bildiriyor:

Eski Fransız muhabirleri cemiyetlerinin feshi sendikaların feshinden daha süratle ilerlemektedir. Şark muhabirleri cemiyeti ile diğerden yaralıları cemiyeti ve adedece daha az azası olan diğer cemiyetler tamamen feshedilmiş bulunmaktadır. Vichyde, kaonide tadilat yapılması ihtimalleri bahis mevzuu olmaktadır. Afrika ve Balkanlardaki Alman muvaffakiyetleri üzerine Almanya ile işbirliği yapılması taraftarlarının mevkii kuvvetlenmiştir. Fakat Lavalın tekrar kabineye alınması ihtimali pek azdır. Çünkü Laval halk tarafından sevilmemektedir. Laval mütareke komisyonundaki Fransız heyeti reisliğine tayin edilecek ve bu suretle işbirliği tesri edilmiş olacaktır.

Adis - Ababada normal hayat başladı

Londra, 22 (A.A.) — Royter ajansının Addis-Ababada ki hususî muhabiri bildiriyor:

Habeş prenslerinden biri, İngiliz kuvvetleriyle işbirliği yapan Habeş vatanperverlerine iltihak etmiştir. Habeş imparatorunun ikinci oğlu olan Harrar dükü, bu eyaletin idaresini ele almak üzere umumî vali sıfatıyla yakında Harrara gidecektir.

On beş günlük İngiliz işgalinden sonra Addis-Ababa normal vaziyetini almıştır. Sigara paketleri en revaç gören geçer akçedir. Çünkü İngiliz albulukası dolayısıyla altı aydanberi Addis-Ababada sigara yoktu.

Müdafaa hattı kısaltıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

mandanlar düşmanın burada tutabileceğini ümid ediyorlar. Almanlar, ilerlerinde Avustralya ve Yeni Zelanda k'ıraları da bulunan imparatorluk kuvvetlerinin çok şiddetli bir mukavemet gösterdiklerinden pek haklı olarak bahsetmektedirler. Almanlar Yunanistanda çok büyük insan zayıfatı vererek ilerleyebilmektedirler. Alman askerlerinin bu derece büyük zayıfatı istemiyerek katlanacağı şüphesizdir.

İngiliz sübay ve erlerinin bana anlattıklarına göre, Almanlar Serfiçe üzerinden Katerin'e yaptıkları bir hücum esnasında Yunan hattının en zayıf noktalarında bile o kadar çok zayıf vermişlerdir ki bu hücumu iştirak eden askerler hemen hemen kâmilan biçilmişlerdir.

Bir genç Avustralyalı Yenişehir muntakasında Alman piyadesininin bir immağı yüzecek geçmek teşebbüsünde bulduklarını söyledi. Almanlar bele kadar suya girmiş bulunuyorlardı. Bu sırada ateşe başlayan Bren mitralyözleri Alman askerlerini biçerek suya yuvarlamıştı. Almanlar bu teşebbüsten vazgeçmeğe mecbur kaldıkları sırada nehrin suları kızıl bir renk almış bulunuyordu.

Alman pike bombardıman tayyareleri çekime hareketimizin başlangıcında yer değiştiren İngiliz k'ıralarını iz'âç ediyorlardı. Fakat bilâhare yağmur ve alcatma dolanan kesif bulutlar tayyarelerin harekâtına mâni olmuştur. Aksi takdirde düşman tayyareleri ağır makineli tüfeklerin amansız ateşine kurban gitmek tehlikesine maruz bulunuyordu.

Cephedeki askerlerimiz Almanlara zırlı otomobilleri içinde olmaları zaman istifafla bakıyorlar. Avustralyalı bir grup parlak bir geri hareketi yaparak bilhassa temayüz etmiştir. Bu müfreze mühim matnı bitirdikten sonra yeniden mühimmat almak için hemen taburuna avdet etmiş ve derhal geri dönerek düşmanı tek'ar hararetle bir şekilde istikbal etmiştir.

Yugoslav Kralının beyannamesi

Londra, 22 (A.A.) — Royter ajansının Ortasarkta bir yerdeki hususî muhabirinden:

Haber alındığına göre Yugoslavya kralı İkinci Piyer Yugoslavyadan ayrıldığı günü millete hitaben bir beyanname neşrederek memlekete muzafferane döneceği güne kadar mücadeleye devam edeceğini temin eylemiştir. Kral diyor ki:

Üstün düşman kuvvetleri karşısında milli topraklarımız vâkıa terketmeğe mecbur oluyorum. Fakat mücadleyi bırakmak niyetinde değilim. Bayrağımızın şerefi kurtarılmıştır. Büyük ecdadımı kendime örnek alarak Yugoslav bayrağını en son nefesime kadar yüksek tutacağım.

Fransız - Alman işbirliği

Londra, 22 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansının Fransız hududundaki muhabiri bildiriyor:

Eski Fransız muhabirleri cemiyetlerinin feshi sendikaların feshinden daha süratle ilerlemektedir. Şark muhabirleri cemiyeti ile diğerden yaralıları cemiyeti ve adedece daha az azası olan diğer cemiyetler tamamen feshedilmiş bulunmaktadır.

Vichyde, kaonide tadilat yapılması ihtimalleri bahis mevzuu olmaktadır. Afrika ve Balkanlardaki Alman muvaffakiyetleri üzerine Almanya ile işbirliği yapılması taraftarlarının mevkii kuvvetlenmiştir. Fakat Lavalın tekrar kabineye alınması ihtimali pek azdır. Çünkü Laval halk tarafından sevilmemektedir. Laval mütareke komisyonundaki Fransız heyeti reisliğine tayin edilecek ve bu suretle işbirliği tesri edilmiş olacaktır.

Etilahı bu tafsilat Yugoslav ordusunun büyük kısmının imha edildiğini veya teslim olduğunu gösterir; kezaik Yugoslavyanın bütün toprakları işgal edilmiş ve kralla hükümet reisi ve erkânı memleketi terketmiş bulunduktan sonra Yugoslavyanın 12 gün içindeki mağlubiyeti tamam ve kat'i olmuş demektir.

Dessie önünde muharebeler

Kahire, 22 (A.A.) — Ortasark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Libyada: Keşif müfrezelerimizin faaliyeti kaydedilmiştir.

Habeşistanda: Düşmanın ağır zayıfatı vermesi neticelenen bir hareket üzerine cenub kolumuz dün Dessieyi setretmekte olan mühim mevzileri işgal etmişlerdir. Şimal kolumuzun ileri hareketi yolların büyük miyasta tahrib edilmiş olması yüzünden durmuştur.

Cenub muntakasında, harekât memnuniyet verici bir tarzda devam etmektedir. 17 sübayla 549 asker esir aldık.

Yugoslavyanın Peşte ve Sofya elçileri İstanbula geliyorlar

Moskova 22 (A.A.) — Yugoslavyanın Budapeşte elçisi elçilik memurları dün Lemberg'e muvafakat etmişlerdir. Yugoslavyanın Moskovadaki elçisi Gavriloviç'in bildirildiğine göre elçi ve maiyeti Odesa yoluile İstanbula gideceklerdir. Halen Odesada bulunan Yugoslavyanın Sofyadaki elçisi de İstanbula hareket etmek üzeredir.

Yunanistanda şiddetli hava muharebeleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tayyareleri, ikisi de safi topları tarafından imha edilmiştir. Alman hava kuvvetleri tayyare meydanlarına, limanlara ve İngiliz - Yunan kıtaatına karşı şiddetli hücumlar yapmağa teşebbüs etmiştir. Adete düşmandan az olmakla beraber Hurrucane avcı tayyarelerinden mürekkep hava filolarımız Alman teşebbüslerinin hepsini püskürtmüşlerdir. Pike yapan birçok Alman bombardıman tayyareleri askeri hedeflere hücum etmeğe hazırlanmışken bu vaziyet karşısında muntakada bulunan köylerin sivil halkını mitralyöz ateşine tutmağı tercih etmişlerdir. Hurrucane pilotlarından bir çoğu adama basına ikiser tayyare düşürmüşlerdir. Hattâ bunlardan biri üç düşman tayyaresi düşürmüştür.

Korfu'ya alın

Korfu, 22 (A.A.) — Düşman hava filoları dün Korfu ada ve şehrine hücum etmişlerdir. Hücumlar bütün gün devam etmiştir. Düşman tayyareleri pike yaparak evlere bombalar atmışlar ve mitralyöz ateşi açmışlardır. Bazı hasar vukubulmuşsa da yalnız iki kişi yaralanmıştır.

General diyor ki

(Baştarafı 2 nci sayfa)

bunları dolaşacak vasıtaları bulunanlar için değil, bilâkis bu vasıtaların mahrum bulunmaları için bir engel teşkil ederler.

Filhakika Lehistanın mağlûbiyeti bu memleketin ovalık olmasından ileri gelmediği gibi, dağlar da Yugoslavyayı fazla koruyamazdı. 1939 Eylül ayı iptidasındanberi birçok küçük ve büyük millet ve memleketeri, hallac pamuk atar gibi, biri diğerinin ardından savuran kuvvetin adı «tam hazırlık» dî. Lehistan, Fransa ve Yugoslavyayı mağlûb eden şey de «ihmal» dir. Hazırlığın ise ihmal her zaman tepeliyeceği muhakkaktır.

Almanlar ne diyorlar?

20 Nisan tarihli Alman başkumandanlık karargâhının resmî tebliği şimali Yugoslavyada şimdiye kadar 1500 sübay ve üssübayla 244.000 esir asker in sayılmış olduğunu bildirmiştir. Bunlara Slovenya, Hrvatistan, Dalmaçya ve Voyvodina İtalyanlarla Macarların ve daha evvel cenubi Yugoslavyada Almanların eline geçen esirler dahil değildir. Kezaik Hrvatistanda Almanların eline geçip te Hırvat oldukları için serbest bırakılmış olan esirler de ağılebi ihtimal sayılmamaktadır. Bu itibarla umum esirlerin miktarını 300 küsur bin adedersek Yugoslav ordusunun hemen bütün muharib kuvvetinin yekünuna vâsal oluruz. Yalnız 1500 esir sübay az olduğundan, demek oluyor ki sübayların bir çoğu kaçmış veya saklanmış bulunmaktadırlar. Askerin mühim bir kısmının da, imkân bulunca üniforma ve tehzizatı atarak köy ve evlerine dönmüş ve kaçmış olmaları muhtemeldir.

Etilahı bu tafsilat Yugoslav ordusunun büyük kısmının imha edildiğini veya teslim olduğunu gösterir; kezaik Yugoslavyanın bütün toprakları işgal edilmiş ve kralla hükümet reisi ve erkânı memleketi terketmiş bulunduktan sonra Yugoslavyanın 12 gün içindeki mağlubiyeti tamam ve kat'i olmuş demektir.

Pek az zamanda elde edilmiş olan bu muvaffakiyetin başlıca amili şüphe yok ki Alman kara ve hava ordularıdır. Yugoslavyaya, garb tarafı müstesna, her cihetten yürüyen ve Yugoslavları mağlûb eden elbette Almanlardır. Almanlar, bütün cenubi ve doğu Yugoslavyayı ve hattâ Zagrebte Laybahi işgal ettikleri zaman İtalyanlar, İstiryadan Yugoslavyaya henüz adım atmamışlardır. Almanların, Yugoslavyanın, şimali garbi köşesindeki Leibach (Liubilyane) i işgal etmelerinden sonra İtalyan kuvvetleri boşalan Yugoslav topraklarına ancak girebilmişler ve Almanlar Yugoslav zafetini kanlılarile tamamlarken onlar da Dalmaçya ile Herseği ve eski Karadağı, karadan ve denizden, büyük bir el çabukluğu ile işgal edebilmişlerdir.

Macarların ancak, Alman zafetinden istifade etmek suretile Tuna ile Theis nehri arasındaki Voyvodinaya girmişlerdir.

Almanlar, zafetlerinin sebeblerini üç kelime ile izah ediyorlar: Yığıtlık (secaat), tehzizatca üstünlük, sevk ve idare üstünlüğü. Feld Mareşal Göring Hitlerin 52. doğum yıldönümü münasebetile, 20 Nisan 1941 tarihinde, Balkanların ormanlı ve ağaçlı bir vadisinde kurulmuş olan başkumandanlık karargâhı treninin önünde yapılan basit kabul ve tebrik töreni esnasında söylediği nutukta, şimdiye kadarki Alman zafetlerinin temin etmiş olan sebebleri şu üç madde ile hülasa etmiştir:

1. Tehzizat üstünlüğü.
2. Talim ve terbiye üstünlüğü.
3. Alman askerinin haiz bulunduğu yüksek manevî vasıflar.

Alman tehzizat üstünlüğünde bariz olan cihet yalnız bolluk, iyilik ve sağlamlık değildir; aynı zamanda motörce büyük ölçüde takkaddürdür. Filvaki ve artık herkes öğrenmiştir ki Alman muvaffakiyetinin sırrı onun, usta ve cüretli kumanda heyetleri elinde bulunan ve ordularına fevkalbeşer bir çeviklik ve hız vermiş olan motördür. Zırlı ta, motör ve motörli arabaları kullananlara korunma imkânları verdiği için Alman kara ve hava ordularının cüreti arttıkça artmış ve bu onlara müthiş bir delme ve yarma kudret ve şiddeti vermiştir. İşte Polonyadan Atlas Okyanusu sahillerine ve Norveçten Balkanın cenublarına şimali Afrika sahralarına kadar her yerde, Alman ordularının, şimdiye değin, yenilmezliğini ve mutlak yenerliğini motörün ve zırlı Alman asker, sübay ve kumandanına bilhassa verdiği kudret ve cürette aramalıdır. Bu halin de, Alman hasımlarının mo-

tör, makine ve zırlı cihetile, karada ve havada, Almanlara tefevvuk elde edinceye kadar devam edeceğine şüphe etmemelidir. Bunun için, vatan müdafasında birinci derecede harb sanayii meselesi bahis mevzuudur. Almanya harbinden evvel, büyük ölçülerde bir harb sanayii kurarak harbe öyle girdikten yaptığı bütün savaşlarda muvaffak ve muzaffer olmuştur. Hasımları ise bunu ancak harbe girdikten sonra düşünüp yapmağa başladıklarından birçok muharebeler kaybetmişler ve acı ıztrablar çekmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Yugoslav'lar ne diyorlar?

Şimdi de, biraz General Simoviç dinliyalım. Bu general, Berlin, Roma ve Tokyo arasında minakid üçlü pakta 25 Martta imzalarını koyan Yugoslav hükümet kabinesini 27 de devirerek kendini başkumandeye ve genç kral Piyeri de, vasisi olan Prens Polün yerine tahta geçiren ve sonra Yugoslav harbinin sevk ve idare etmiş olan adamdır. Bu zata göre, Yugoslavyanın harbi bu kadar seri ve kat'i surette kaybetmesi Yugoslavyaya ile onun hasmı arasındaki «pek gayri müsavi» olan şartlardan ileri geliyordu.

O halde Yugoslavyanın bu derece güç şartlar içinde neden mücadeleyi kabul etmiş bulunduğu mukadder sualine karşı general, «nihai netice hakkında hiçbir hayal beslemediğini söylemiş ve ilâve etmiştir: «Biz müttefiklerimizin muharebe yükünü sadece hafifletmek istiyorduk.»

General Simoviç, Yugoslavyanın inihzam sebebleri hakkında şu izahatı da vermiştir:

«Düşmanın beklenmeyen hücumu, k'ıralarımızın seferberliği ve tahahşudü tamam olmadan, bizi gafil avlamıştır. Müttefiklerimizle herhangi bir askeri organizasyon yapılmamıştı. Sona kadar bitaraflık siyasetine bağlı kalmak arzusu ile işbirliği hakkında her türlü müzakereden tevakkî ettik. Hücum başladığı zaman, müttefiklerimiz, çok büyük arzularına rağmen, bilhassa ihtiyacımız olan uçak ve zırlı cüzümlarla seri bir surette yardımımıza gelecek vaziyette değildiler. İh...»

İşin içyüzü nedir?

Bu izahat açık ve samimidir. Fakat pesin söyleyelim ki «sona kadar bitaraflık siyasetine bağlı kalmak arzusu» hiçbir zaman Yugoslavyanın Mart nihayetlerindeki vaziyetine benzer anlarda bir memleketi en hayati hazırlıkları görmekten geri tutamaz. Bahusus Yugoslavyanın vaziyetinde bulunan bir devletin, ordusunu seferber etmemiş ve ordusunu cenubi Yugoslavyada kısmen olsun tecemmü ettirmemiş olması hakikaten bir gaflet idi.

Bundan başka 27 Mart hükümet darbesinden itibaren 6 Nisan Alman taarruzunun başlamasına kadar 10 gün geçmişti ki, bu müddet zarfında, yalnız Almanyaya meydan okumayı bilmiş olan General Simoviç hükümetinin Yunanistanda ordusunun seferberliğini ikmal etmekle beraber, seferberlikleri bitiren veya bitmesin Yugoslav ordusunun büyük kısmını behemehal memleketin cenubunda toplaması lâzımdır. Eğer Simoviç hükümeti bu hayati askeri tedbirleri alsaydı, belki vaki neticeyi gene büsbütün menedemezdi, fakat çok geçiktirebilirdi. Halbuki General Simoviç ne bu elzem askeri tedbirleri almış ve ne de İngiliz ve Yunan ordusile iş ve hareket birliği temin edebilmiştir.

Yugoslav ordusunun pek cabuk mağlûb olması işte yukarıdanberi saydığımız sebeplerden ileri gelmiştir.

H. E. Erkiilet

Matsuoka Tokyoda

Tokyo 22 (A.A.) — Hariciye nazırı Matsuoka mahalli saatle 3.50 de Tackikava askeri tayyare meydanına muvasalat etmiştir.

Başvekil prens Konoye Alman, İtalyan ve Sovyet büyük elçileri ve büyük elçiliklerin erkânı tayyare meydana Matsuoka'ya karşılaştı.

Kırkpınar yağlı güreşleri

Edirne 22 (A.A.) — Burada asırlık an'ane halini almış olan Kırkpınar yağlı güreşleri, Edirne Sa - rayında 10/11/12 Mayıs tarihlerinde yapılacaktır. An'aneye uyarak gelecek halk güreşçileri Edirne Halkevinde müsafir edileceklerdir. Müsabakada kazanan pehlivanlara C. H. Partisi tarafından hususî surette hazırlanmış kıymetli hediyeler verilecektir.

Satılık Arsa

Ayazpaşada Gümüşsuyunun Bağ odaları sokağında denize fevkalâde hâlis manzaralı ve 6. sınıftan otomobiller için, yirmi metre yüzü ve 20 metre derinliği olan içinden elektrik, hava gazı, terkos geçiş ve ayrıca akar suyu bulunan yegâne bir arsa sahibi tarafından maktulan beher metresi 25 liradan satılmaktadır. Muta vassat kabul olunmaz. Halihazırda o civarda denize hâkim buncadan başka bir arsa olmadığı gibi ittisalinde bulunan ahşap haneler tamamen satılmış ve yıkılmıştır. Na da başlanılmıştır. İsteyenlerin Taksimde Abdülhak Hâmid cad. desinde Ayla apartmanının 1 numaralı daireesine akşamları saat sekizde müracaatları.

Bahçe meraklıları

Mavi envai çamlar büyük boy-larda, kaplar içinde süs fidan-ları, Avrupa bodur ve yüksek güller, vesaire, Ortaköy An-kara bahçesinde bulabilirsiniz. Vasil

TAM AYAR

Osmaneli asliye hukuk mahkeme-sinden: Osmanelinin Camikebir ma-hallesinden Ahmed Hulûsi Ünver ta-rafından karısı Zariye Ünver aleyhine açılan terke müstenid boşanma da-vasının asliye hukuk davalarını da görmeye salâhiyetli Osmaneli sulh hukuk hâkimliğinde yapılmakta olan duruşmada:

Müddeinin ikametgâhını terkettiği iade edilen davetnameden anlaşıl-mış ve tebliğatin ilânı icrasına kar-rar verilmiş olduğundan müddei-aleyhin 8/5/941 Perşembe günü saat dokuz otuzda duruşmada hazır bu-lunması aksi takdirde gıyâb kararı tebliğ edileceği davetname maka-mına kaim olmak üzere ilân olu-nur. 941/41/343

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

40.000 kilo siğir eti pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 26/4/941 Cu-martesi günü saat 11 de Bursada askerî satın alma komisyonunda yapı-lacaktır. Tahmin bedeli 20.000 lira ilk teminatı 1500 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte komisyona gelmeleri (2312.3206)

90 ton buğday unu kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin bedeli 21.000 lira, teminatı 1620 liradır. Evsafı komisyonunda görülür. İhalesi 13/5/941 Salı günü saat 10 da Trabzonda askerî satın alma komisyonunda yapı-lacaktır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (2308) (3202)

Aşağıda yazılı mevad pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 25/4/941 Cuma günü saat 15 de Çatalca Kızılca Ali köy askerî satın alma ko-misyonunda bulunmaları.

Kilo	
6000	Sade yağ.
6000	Yemek tuzu.
2000	Hayvan tuzu.
6000	Sabun.
3000	Kuru üzüm.

(302) (3146)

20 x 20 x 400 eb'adında 50-60 metre mikâbı baltalı gürgen kereste satın alınacaktır. Taliplerin hangi şartlar dahilinde verebileceklerini havi teklif mektublarını 23/4/941 tarihine kadar Ankarada Hava Müsteşarlığı satın alma komisyonuna göndermeleri. «2232 - 2973»

39.060 lira 85 kuruş keşif bedelli bir tedrisat binası inşası kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 25/4/941 Cuma günü saat 16 da Eskişehirde askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel ko-misyona vermeleri, ilk teminat 2929 lira 56 kuruştur. «2258-2786»

RIDA DIŞ SUYU İSTİMALİ AĞIZDAKİ SUNİ DANTİYELERİ, KÖPRÜ VE KURONLARI ANTİSEPTİK OLARAK MUHAFAZA EDER**Başvekâlet Peden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Direktörlüğünden**

Beşiktaşta Şeref stadında yaptırılacak olan 5311 lira keşif bedelli koşu pisti ve atlama yerleri tanzimi şartnamesine göre kapalı zarf usulile mü-nakasaya konmuştur.

İhalesi 7/5/941 Çarşamba günü saat 14.30 da Beyoğlunda Taksim Si-raserviler caddesinde 57 Nolu bölge binasında yapılacaktır. Talipler tek-liflerini ihale günü saat 14 e kadar bölge merkezine teslim etmiş bulun-malıdır.

Teminatı 3000 lirasıdır. Taliplerin şartnameyi almak ve projelerini görmek üzere hergün bölge merkezinde spor servisine müracaat etmeleri ilân olunur. (3159)

Transit Yolu Erzurum Mıntaka Müdürlüğünden

1. - Transit yolunun Erzurum ile Kopdağı arasındaki 252 + 358 - 254 + 000 ve 294 + 611 - 311 + 000 mevkiilerindeki 18 kilometrelik şose esaslı tamiri tamiratı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş-tur.

Mezkûr inşaatın keşif bedeli 68738 lira 26 kuruştur. 2. - Bu işe aid evrak şunlardır: a. - Eksiltme şartnamesi b. - Mukavename profes c. - Bayındırlık işleri genel şartnamesi d. - Hususi ve fenni şartname. e. - Nafta Vekâlet şose inşaatına aid umumi fenni şartname. f. - Keşif hûûsa cetveli. g. - Taş, kum ve su grafiği.

İsteyenler hergün bu evrakı transit yolu Erzurum mıntaka müdürlüğün-de görebilirler.

3. - Eksiltme 9/Mayıs/941 Cuma günü saat on beşte Erzurumda tran-sit yolu mıntaka müdürlüğünde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır.

4. - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «4687» liralık muvakkat te-minatı Erzurum mal sandığına yatırdıklarına dair makbuz veya şayanı kabul teminat mektubularile ihale gününden en az üç gün evvel transit yolu Erzurum mıntaka müdürlüğüne mûmasil şose inşaatını bir defada başardıklarına dair referanslarile birlikte müracaat ederek ehliyetleri ka-bul edildiği takdirde verilecek ehliyet vesikasını ve 1941 yılına aid ticaret odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

5. - Teklif mektublarının iç ve dış zarflarının 2490 sayılı kanunun ta-riflerine uygun olarak tanzimi gerekli olup postada vakli geçikmeler kabul edilmez. «3136»

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden

1 - Gümrükler için açık eksiltme ile 4000 liralık tahsifat dahilinde ve muhtelif markalı olmak üzere 3 tanesi uzun şaryolu 13 adet yazı makinesi alınacaktır.

2 - İhale 5/5/941 Pazartesi günü saat 10.30 da yapılacaktır.

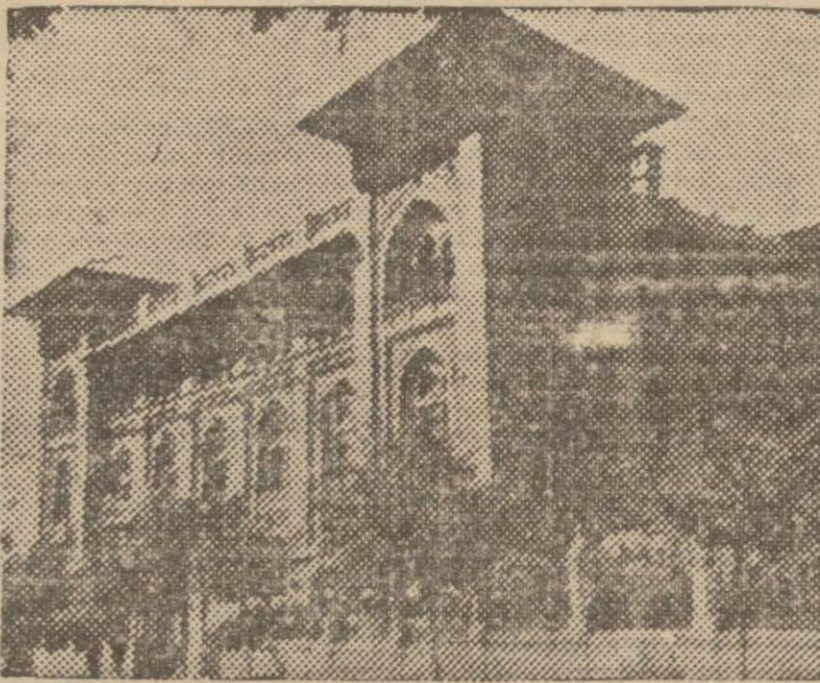
3 - İsteklilerin muayyen gün ve saatte yüzde 7,5 pey akçelerini Baş-müdürlük veznesine yatırmış olarak satın alma komisyonuna müracaat-ları. (3184)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265 Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağı-daki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birin-ci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den :

Muhammen bedellerde miktar ve vasıfları aşağıda yazılı iki gurup mal-zeme her gurup ayrı ayrı ihale edilmek üzere (9.5.941) Cuma günü hiza-larında yazılı saatlerde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her gurubun hızasında yazılı muvakkat te-minat ve kanunun tayin ettiği vevakile buliğe tekliflerini muhtevi kapalı zarflarını eksiltme saatlerinden birer saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. 1 - Muhtelif eb'atta 75000 aded Amerikan sarğı, muhammen bedeli (12000) lira muvakkat teminatı (900) lira olup eksiltmesi saat (15) on beşte yapılacaktır.

2 - Muhtelif eb'atta 40000 aded gaz hidrofîl muhammen bedeli (3400) lira, muvakkat teminatı (255) lira olup eksiltmesi saat (15,30) on beş bu-çukta yapılacaktır. (3176)

Ton başına 75 kuruş nakliyesi de dahil olmak üzere 9 uncu işletmenin herhangi bir istasyonunda ve vagon içinde teslimi şartile beher tonu 17,75 lira muhammen bedelle 100 ton normal sunî portland çimentosu açık ek-siltme usulile satın alınacaktır.

Münakasa 6. Mayıs 941 Salı günü saat 11 de Sirkeci 9 işletme binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır. İsteklilerin aynı gün ve saatte kanuni vesak ve 133,13 lira muvakkat teminatla komisyonuna müracaatları lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyonun verilmektedir. (3090)

İstanbul borsası

22/4/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER	Açılış ve Kapanış
Londra 1 Sterlin	5.2025
New-York 100 Dolar	132.20
Cenevre 100 İsviç. Fr.	29.90
Atina 100 Drahmi	0.99
Madrid 100 Peçeta	12.845
Belgrad 100 Dinar	3.1530
Yokohama 100 Yen	30.915
Stokholm 100 İsviç Fr.	30.525

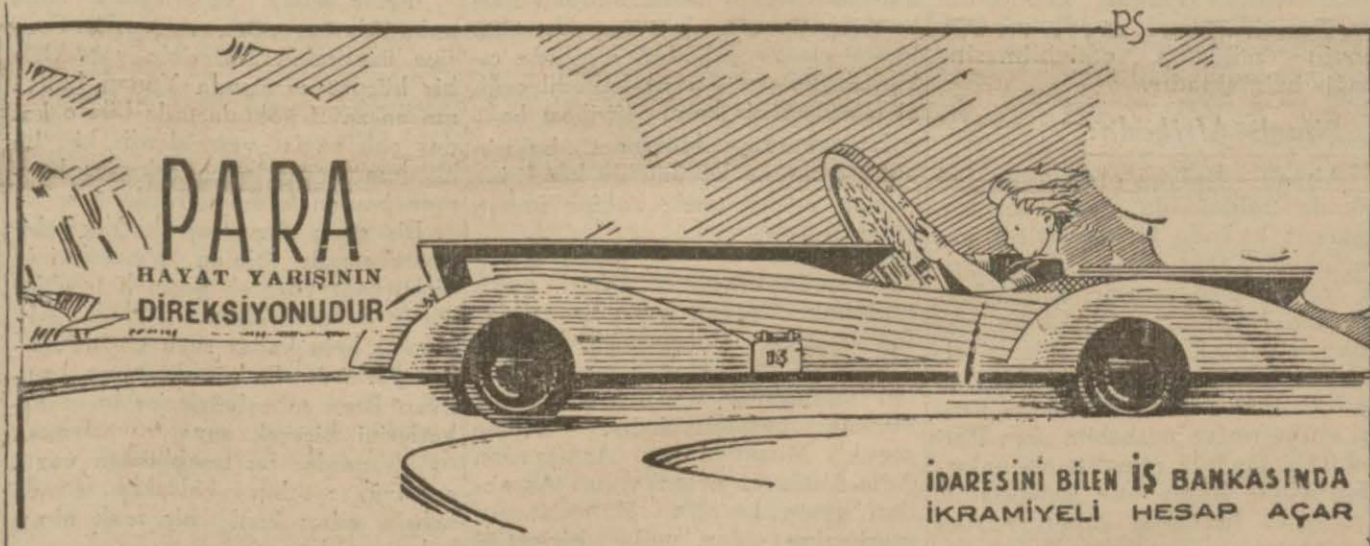
Ehram ve Tahvilât

Sivas - Erzurum I.	19.05
Sivas - Erzurum III.	19.10

RADYO

ÇARŞAMBA 23/4/1941

8: Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.18: Hafif müzik (Pl.), 8.45: Ev ka-lını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık parkurlar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Köy türkülleri, 13.20: Radyo salon or-kestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Swing programı (Pl.), 18.30: Konuşma, 18.45: Çocuk saati, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Konuşma, 19.50: Solist okuyucular, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Fasiî heyeti, 21.10: Konuşma, 21.25: Türkçe film şarkıla-rı (Pl.), 21.45: Riyasetülmhur ban-dosu, 22.30: Saat ayarı, ajans haber-leri; borsa, 22.45: Cazband (Pl.).

T. İŞ BANKASI Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 A-ğustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapar.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000 —	lira
3 " 1000 "	— 3000 —	"
2 " 750 "	— 1500 —	"
4 " 500 "	— 2000 —	"
8 " 250 "	— 2000 —	"
35 " 100 "	— 3500 —	"
80 " 50 "	— 4000 —	"
300 " 20 "	— 6000 —	"

NEVROZİN**Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma**

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ HER YERDE PULLU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ.

İstanbul Belediyesi İlânları

Zincirlikuyu mezarlığı meydan mahallinin Karosiman, Mozaik, Boru kapu ayakları inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1535-78 kuruş ve ilk teminatı 115 lira 18 kuruştur. Keşif ve şartname zabıt muamele müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 5/5/1941 Pazartesi nü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat m buz veya mektubları, ihale tarihinden 8 gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 941 yılına aid tica-odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulun-maları. (3084)

İstanbul - Edirne asfalt yolunun başlangıcını teşkil eden Topkapı n zarlık duvarlarının geri çekilerek yeniden yapılması işi açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 1995 lira 88 kuruş ve ilk teminatı 149 lira 70 kuruştur. Keşif ve şartname zabıt ve muamele müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 5/5/941 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümende ya-lacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektubları, ihale tarihind 8 gün evvel vilâyet nafta müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni e-lyet ve 941 yılına aid ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen sa-atte daimi encümendinde bulunmaları. (3082)

İyi ve güzel traş olmak isterseniz **POKER** Traş bıçaklarını MUHAKKAK KULLANINIZ. ve her yerde POKER traş bıçakları isteyiniz

İnhisarlar D. Bakır Başmüdürlüğünden

Şartnamesi muvabince 941 mall senesi içinde D.Bakır başmüdürlüğü ile Mardin, Cizre, Nusaybin, Kızıltepe, Midyat idareleri arasında yapılacak olan tuz nakliyeti 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye ko-nulmuştur.

Nakledilecek tuzun muhammen miktarı «1.660.000» kilo muhammen be-deli «30330», muvakkat teminatı 2274 liradır. Muvakkat ihale 9/5/941 tar-ihine müsadif Cuma günü saat 14 de D. Bakır inhisarlar başmüdürlüğün-de müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

Şartnamesi Ankara, İstanbul, Sirt, Mardin, Bitlis ve D. Bakır inhisarlar idaresinde mevcuttur. «3140»

Eskişehir Hava Okulu K. dan:

1 - Eskişehir hava okuluna beş İngilizce tercüman alınacaktır. Azami ücret 210 liradır. Talip olacıklara yapılacak imtihanda gösterecekleri bil-gi ve liyakat derecesine göre imtihan heyetinece takdir ve tensib edilecek ücret verilecektir.

2 - Aşağıdaki vasıfları haiz bulunan isteklilerin okulda teşkil edilecek bir heyet tarafından imtihanları 1/5/941 tarihinde yapılacaktır. Taliplerin 25/4/941 tarihine kadar Eskişehir Hava okulu komutanlığına müracaat etmeleri ve imtihan günü olan 1/5/941 tarihinde Eskişehir Hava okulu ko-mutanlığında bulunmaları ilân olunur.

A - Türk olmak ve ecebeli kadınlarla evli olmamak.

B - Askerliğini bitirmiş olmak.

C - Medeni haklardan mahrumiyet cezasile mahkûm veya devlet için müzir teşkilâtlara mensub olmamak.

D - İyi ahlak eshabından olmak ve haysiyet ve namusu muhl fiillerle ve alelilak ağır hapis veya o derece cezayı müstelzim bir fiil ile mah-kûm olmamak.

E - Sıhhi ahvali vazife görmeye müsaid olmak (raporla).

F - Lise veya muadili tahsili görmüş olmak veya devlet memuriyet-lerinde hizmeti mesbuk olmak ve bunlara aid vesikalar ibraz etmek

H - En az üç sene hizmet edeceğine dair noterlikçe musaddak taahhüd senedi vermek. (2301-3145)